

Biblioteca Centrală
Regională
Huculeni-Devs

ANUL XVI NR. 22 (626) — 27 mai 1967

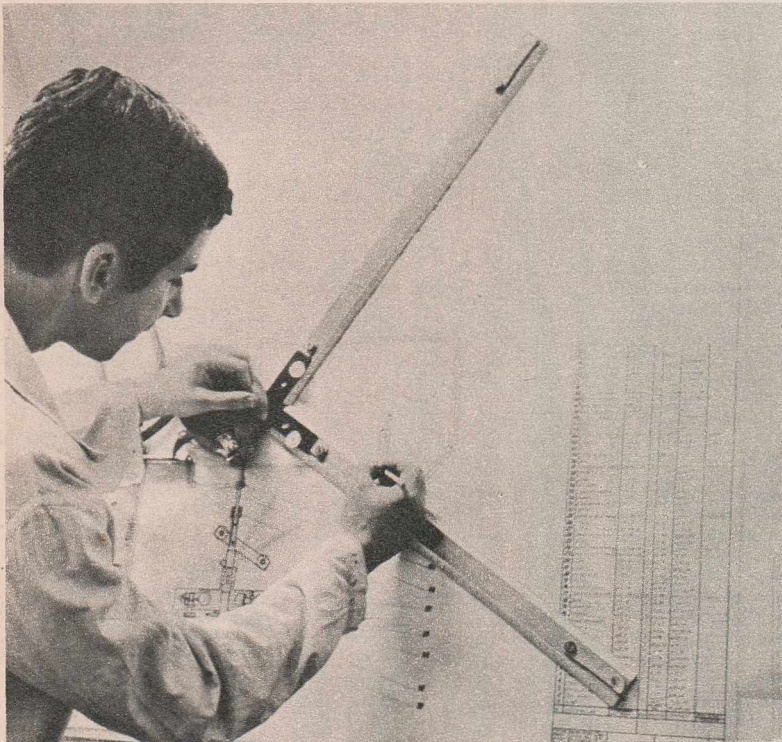
flacăra

aparatură de cercetare științifică

Dacă e adevărat că în întreaga lume se inventează în medie 1,5 aparate de cercetare științifică pe zi, cu atât mai evidentă ne apare constatarea că sporirea necesarului de aparatură este o consecință firească a intensificării activității de studiu din cele mai diferite domenii ale științei. De aproape doi ani, în Capitală funcționează un centru de proiectare și execuție a cărui menire este să asigure instrumente de lucru adecvate pentru laboratoarele institutelor de cercetări. Unele din creațiile acestui colectiv se importau altădată, iar altele nici nu figurau, pînă nu demult, în nomenclatoarele științei.

Recent a fost începută lucrarea suport-stativ-pendul, cu care va fi echipat Observatorul de la Căldărușani. Aparatul va avea o sensibilitate suficientă pentru a sesiza o deplasare a scoarței terestre nu mai mare de 10 angströmi (1 angström = 1:1 000 000 mm). Printre alte realizări de înaltă tehnicitate ale centrului se numără și tahistoscopul electronic (aparat destinat să completeze inventarul Institutului de psihologie al Academiei și care va fi folosit la studiul atenției, al percepției și al altor procese psihice), precum și aparatul pentru determinarea metabolismului animalelor mici, care va fi folosit în laboratoarele Institutului de biologie.

În fotografie: pe planșeta proiectantului se conturează un detaliu al sensibilului aparat seismic destinat Observatorului de la Căldărușani.

„gospodina“ la ora... 7

Doi cîrnăciori stau de vorbă în frigider la magazinul «Gospodina» de pe strada Academiei.

— Iubitule, cît o fi ceasul? S-o fi făcut ziuă?... și cască de-i trosnesc ligamentele de vacă înghețate.

— Să tot fie șase jumătate, poate șapte fără un sfert. Ce plictiseală...

— Șeful e pe drum....

— Acuși-acuși auzi cheia în ușă...

— Nu-i nici o bucurie. Astă-noapte am visat varză. Semn că ne mutăm domiciliul...

— Fii serios. Ascultă pe un veteran: cîtă vreme n-ai pe-aici pași dimineața,

n-ai nici un motiv să te neliniștești. Pînă se deschid ușile, pînă se dumirește responsabilul, pînă se fac comenzile, pînă vine varza, pînă se căleşte, pînă te dezgheți, pînă se orientează un consumator, pînă vine muștarul. Ehe! Să zici mersi că nu ești la preparate reci.

— Nu-mi place cînd îți birfești șeful.

— Haida de, ipocritule! Habar n-ai ce înseamnă să fii cîrnăcior într-un magazin serios. La ora șase ai sfîrșii, iar la ora șapte, cînd se deschide magazinul, ai lua rapid drumul farfuriilor. Aici ai regim sanatorial.

— Tac!... se aud niște pași.

La Stațiunea agricolă experimentală Voinesti, care își desfășoară activitatea pe un teren de peste 950 ha, situat într-o zonă favorabilă culturii pomilor fructiferi, se efectuează în ritm susținut lucrările de primăvară. Tratamentele chimice a pomilor împotriva dăunătorilor este și un bun prilej de experimentare a unor utilaje noi, de mare productivitate.

— Atunci precis e șapte jumătate. Mai putem sta încă la taclale.

Se deschide ușa. Soarele năvălește în frigider. Cîrnăciorii au amuțit. O mină îi înșfacă fără milă. «S-a făcut ora opt», își zice unul dintre cei care a nimerit lîngă cadranul ceasului de pe mină. «Mai sint speranțe...» Apoi un glas: «Nu terminați cu filozofia, umflaților? Cine v-a spus că la ora șapte, cînd se deschide magazinul, e necesar să fie și mîncăruri calde? Dacă nu vă astîmpărați, vă trec la preparate reci să vă umple șnitelele de pesmet».

Și cîrnăciorii tac milc și privesc cum femeia de serviciu spală pe jos... Și noi ne întrebăm de ce, cînd programul de deservire al unității începe la ora șapte, nu se pune la îndemîna cumpărătorului toată gama de preparate care fac obiectul și rațiunea magazinului.

Cornel BOZBICI

un record original

Din telegramele sosite neîntrerupt la Direcția generală a navigației civile «NAVROM» aflăm că navele românești au stabilit un record original. Ele au ancorat pînă astăzi în 250 de porturi și 75 de țări. Mineralierele «Reșița», «Hunedoara» și «Bucegi» efectuează mereu curse între Constanța, Japonia și India, cargourile «Sinaia» și «Predeal» spre R.A.U., Liban,

Singapore, iar petrolierele «Prahova» și «Ploiești» în Peninsula Scandiană.

Dotarea cu numeroase nave de capacități și viteze sporite a avut loc ca urmare a înființării și dezvoltării unor mari șantiere navale naționale. Totodată, România a făcut comenzi importante pentru procurarea de vase din Japonia, Anglia și Iugoslavia. Astfel, numai în cursul ultimilor cinci ani tricolorul românesc a fost arborat pe încă șaisprezece cargouri de 4 500 t, șapte nave maritime costiere, două cargouri de 12 860 t, șase mineraliere de 35 400 t, două tancuri petroliere de 19 000 t. Alte numeroase nave se află pe calele șantierelor. În această lună capacitatea flotei noastre maritime a depășit 300 000 tdw. Se prevede ca pînă la sfîrșitul anului să mai intre în dotarea flotei românești nave cu un tonaj total de 125 000 tone.

teatru de vară în bastionul țesătorilor

La Brașov s-au terminat lucrările de amenajare a unui original teatru de vară. Acest teatru este amplasat la poalele pădurilor ce împodobesc Tîmpa, într-unul din vechile bastioane ale Cetății Brașovului: Bastionul țesătorilor. Scena este amenajată pe pardoseala din incinta bastionului, iar scaunele pentru spectatori la balcoanele de la parterul și etajele care fac

A doua jumătate a lunii mai a găsit marea înnoită în frumuseți. La Mamaia și pe întreg litoralul românesc soarele transmite incomensurabila sa bogăție: ultravioletele.

66 hoteluri, vile cu apartamente cu confort ridicat, 142 unități de alimentație publică (restaurante, berării, braserii, baruri de noapte, baruri de zi, cofetării, cafenele), popicării mecanică, șalupe pentru schi pe apă, acestea și multe altele vin să sporească dimensiunile frumuseții și ale destinderii în zilele pe care le vom petrece la mare.

Zice un proverb românesc: «Cine se scoală de dimineață, departe ajunge». Parafrazîndu-l, putem spune: «Cine se grăbește acum, ajunge sigur la mare» și mai ieftin.

E adevărat: în acest an capacitatea de cazare pe litoral e mai mare ca în '66. La Mamaia — cu 2 588 locuri, la Eforie — cu 1 540 locuri etc. La ora actuală capacitatea de cazare zilnică pe litoral este de 24 310 locuri. A crescut față de '66. Nu este însă mai puțin adevărat: a crescut și numărul celor ce doresc să se destindă pe nisipul de aur al litoralului românesc.

Așadar, ne cheamă marea. Cine o iubește, să-i asculte glasul de argint. După cum vedeți în fotografia noastră, primii iubitori ai soarelui și ai mării au și invadat plajele litoralului.

ne cheamă marea

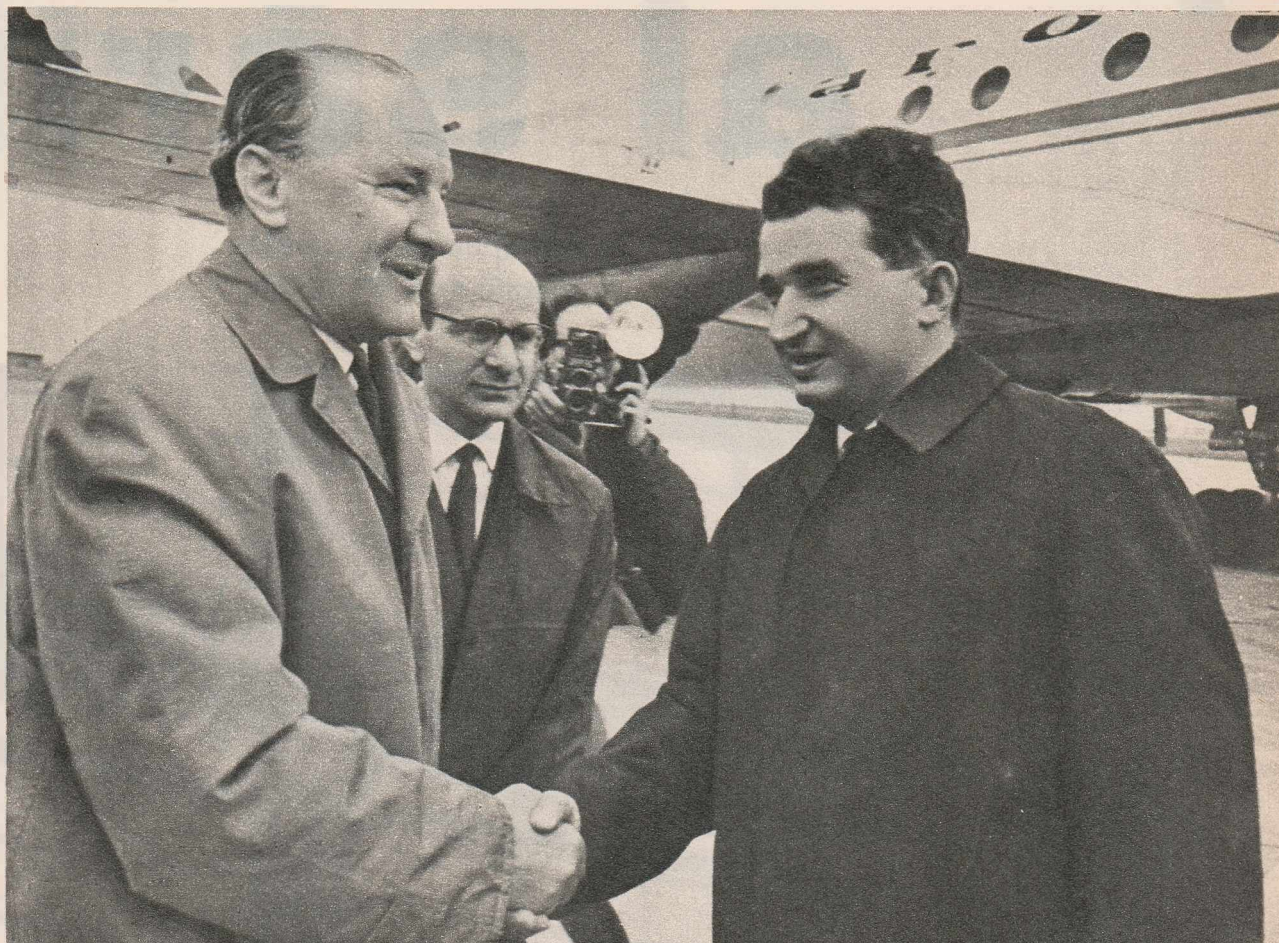

VIZITA DELEGAȚIEI COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN LA BUDAPESTA

O delegație a Comitetului Central al Partidului Comunist Român, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R., a făcut o vizită prietenească la Budapesta, la invitația Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar.

Din delegație au făcut parte tovarășii Ion Gheorghe Maurer, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., președintele Consiliului de Miniștri, Alexandru Drăghici, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent, secretar al C.C. al P.C.R., Maxim Berghianu, membru al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., președintele Comitetului de Stat al Planificării, Janos Fazekas, membru supleant al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Dumitru Turcuș, ambasadorul Republicii Socialiste România la Budapesta.

În fotografie: tovarășii Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R., și Janos Kadar, prim-secretar al P.M.S.U., pe aeroportul Ferihegy din Budapesta.

parte din structura arhitectonică a acestei străvechi construcții.

Aici vor fi prezentate piese istorice și concerte simfonice. Prima stagiune va fi deschisă de spectacolele cu piesele «Soarele de andezit» de Emil Poenaru și Lucian Raicu (Teatrul de stat din Brașov), «Stana», piesă de teatru după o povestire de I. Agirbiceanu (Teatrul de stat din Sibiu), «Viforul» de Barbu Ștefănescu-Delavrancea (Teatrul regional de stat din București) și «Romeo și Julieta» de Shakespeare (Teatrul maghiar de stat din Sf. Gheorghe). Tot aici vor prezenta concerte simfonice Filarmonica de stat «George Enescu» din București și Filarmonica de stat «Gheorghe Dima» din Brașov.

St. PETRARU

vești de la vadu oii

La Giurgeni și Vadu Oii malurile Dunării cunosc ritmul trepidant al marilor șantiere. Construcția celui mai mare pod rutier de peste Dunăre, începută nu demult, se desfășoară intens. Șantierul de pe malul stîng a înscris în bilanțul său primul succes de seamă: terminarea executării celei dintii coloane a piciorului podului metalic. O coloană de acest fel are o greutate de 150 tone. Ea este înfiptă în albia fluviului la o adîncime de circa 40 de m. Tot pe acest mal, la viaductul de acces spre podul metalic, sînt în curs de încercare alte cinci coloane și s-a terminat betonarea primului picior al podului propriu-zis. S-au construit de asemenea digul de apărare de la Giurgeni, căile rutiere de acces, precum și calea ferată Lunca Dunării-Giurgeni. Avansează rapid lucrările la cel de-al doilea picior al viaductului de acces, precum și asamblarea palplanșelor pentru batardoul primului picior din apă al podului.

Monumentalul pod, în lungime de aproape 1,5 km, urmează să fie dat în folosință peste doi ani.

valorificarea zăcămintelor miniere

În cursul acestui an s-au extras pînă acum în întreaga țară, peste prevederi, 114 600 tone cărbune brut, 11 800 tone minereu de fier, 12 500 tone sare, 36 400 tone calcar. Realizarea acestui spor de producție s-a obținut ca urmare a unei mai judicioase organizări a lucrului în aba-taje și cariere, precum și introducerii de utilaje și instalații de mare randament. În această perioadă, pe întreg sectorul mi-

nier, economiile depășesc 18 000 000 lei, înregistrîndu-se totodată și o substanțială creștere a productivității muncii.

Importante cantități de minereuri urmează a fi date în plus economiei naționale prin deschiderea unor noi mine. Astfel, foarte curînd, în regiunea Oltenia vor începe lucrul minele și carierele de lignit Lupoia, Roșuța, Tismana, Beterega și Gîrla; în Valea Jiului, minele de huiilă

Bărbăteni și Livezeni.

Toate aceste investiții făcute în domeniul industriei carbonifere vor avea ca efect obținerea unui spor anual al producției de 10 600 000 tone.

Totodată, la Tîrgu-Ocna și Slănic vor fi deschise noi saline. Zăcămintele cuprifere vor fi exploatare în localitatea Fundu Moldovei, iar de dolomită la Crăciuneasa.

G.B.

cetatea dacică de lîngă covasna

La 10 km de Covasna, pe Dealul Zinelor, una din înălțimile care mărginesc depresiunea Brașovului, se găsesc urmele unor fortificații străvechi. Pînă nu demult oamenii din partea locului puneau pe seama lor numeroase legende.

Investigații recente făcute aici de către un colectiv de arheologi, condus de dr. Zoltán Székely, directorul Muzeului din orașul Sf. Gheorghe, au scos la lumină o importantă cetate dacică care a existat între secolul I î.e.n. și secolul I e.n. Ea fusese construită din blocuri mari de piatră, după sistemul de apărare al cetăților dacice din munții Orăștiei. Este singura cetate dacică descoperită pînă

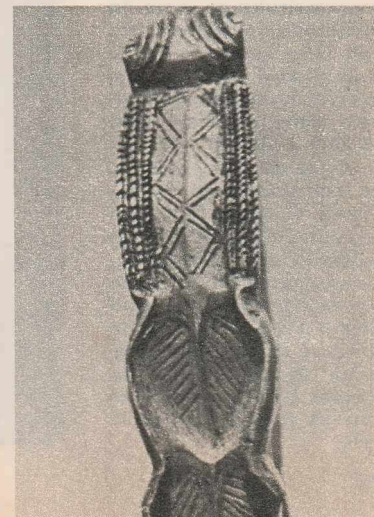
acum pe versantul apusean al Carpaților, la întretărierea drumurilor dinspre Moldova (prin trecătoarea Oituz) cu cele din Transilvania. Ea trebuia, probabil, să apere un ținut întins, locuit de populație dacă. De altfel săpăturile arheologice ce se fac în prezent în câteva localități din jurul cetății (Cernat, Poian, Moacăș, Peteni etc.) dovedesc existența aici a unei populații dacice atît înainte de venirea romanilor cît și după plecarea acestora. Printre urmele lăuate de această populație și descoperite acum sînt numeroase locuințe specifice epocii, ceramică, monede, podoabe.

În cursul acestei veri vor continua atît

investigațiile arheologice de la cetatea dacică de pe Dealul Zinelor, cît și săpăturile din străvechile localități din jurul ei.

F. URSEANU

O brățară de argint dacică găsită alături de alte podoabe la Peteni

Ceramică dacică descoperită în depresiunea Brașovului.

pe noul drum al sării

Reportaj de Liviu TIMBUS
Fotografii de S. STEINER

Hala secției de electro-
liză a Combinatului
chimic Rm. Vilcea. În vi-
itoarea instalație, cu ca-
tod de mercur, se va rea-
liza descompunerea sara-
mării purificate, materie
primă de bază. Iată pe
scurt acest joc fantastic
al moleculei clorosodice:
saramura ajunsă în insta-
lația de electroliză este
descompusă în clor, hidrogen
și hidroxid de sodiu.
Acesta din urmă, concen-
trat, se transformă în sodă
caustică (60 000 tone
anual). O altă parte a
clorului și a hidroxidului
de sodiu trece într-o altă
instalație, dând naștere
hipocloritului de sodiu. În
combinație cu etilena, so-
sită prin conductă de la
Combinatul petrochimic
al Piteștiului, clorul va de-
veni policlorură de vinil
(36 000 tone pe an), iar
în prezența benzenului se
va transforma în HCH-
lindan (insecticid).
În prima lui etapă de dez-
voltare combinatul va cu-
prinde patru fabrici ce se
vor da în folosință în cursul
anului 1968: o fabrică de
produse clorosodice, o fa-
brică de p.v.c., una de
alcooli pe bază de oxo-
sinteză și alta de insecti-
cide.

◀ O fereastră deschisă spre viitorul Uzinei de sodă Govora. În noua aripă a întreprinderii vor fi montate 7 000 tone utilaje, din care 6 200 se fabrică în țară după proiecte de execuție realizate de specialiști ai institutelor românești.

Chimizarea sării din masivul Ocnelor Mari nu a însemnat, în fapt, decît începutul înfăptuirii largului program de punere în valoare a bogățiilor naturale existente în nordul regiunii Argeș. În răstimpul ultimului deceniu întinsele livezi cu pomi fructiferi au favorizat nașterea unei importante unități a industriei alimentare (I.S.-Riureni), iar patrimoniul forestier subcarpatic a dus la construcția modernei fabrici de furnir și placaj din Rm. Vilcea.

În ultima vreme însă atenția economiștilor s-a îndreptat din nou asupra zăcămintului de sare zăvorît în subteranele Ocniței. Rezultatele fructuoase ale prospecțiunilor geologice au concentrat pentru a doua oară cercetările și interesul chimiștilor asupra acestui colț de țară, ceea ce, în final, a avut drept rezultat nașterea unor proiecte îndrăznețe: dublarea capacității de producție a uzinelor sodice și ridicarea, totodată, în imediata lor vecinătate a unui mare combinat chimic, obiectiv de seamă al planului cincinal.

Între Govora și Rîmnic, la mijloc de drum, vor funcționa, așadar, în următorii ani două mari întreprinderi vecine, ambele proiectate pentru valorificarea chimică a clorurii de sodiu. Cea mai fină, combinatul, aflat mai «aproape» de poarta sudică a orașului Rîmnicu-Vilcea, a împrumutat în denumirea oficială numele urbei, în vreme ce uzina de sodă, situată cu vreo cîțiva... metri înspre direcția Govorei, și-a păstrat vechiul nume. Alegerea denumirilor nu ni se pare nici prea inspirată, nici prea potrivită (mai ales că amîndouă întreprinderile se află pe teritoriul administrativ al orașului) dar, în sfîrșit, lucrul acesta este cel mai puțin important. Important este faptul că pitorescul orașel așezat pe apa Rîmnicului va deveni în următorii ani o puternică cetate a chimiei românești, un important centru industrial, populat cu 50 000 de locuitori (față de 25 000 cît are în prezent) și, în țara noastră, cel mai de seamă furnizor de produse clorosodice, subramură însemnată a industriei chimice naționale.

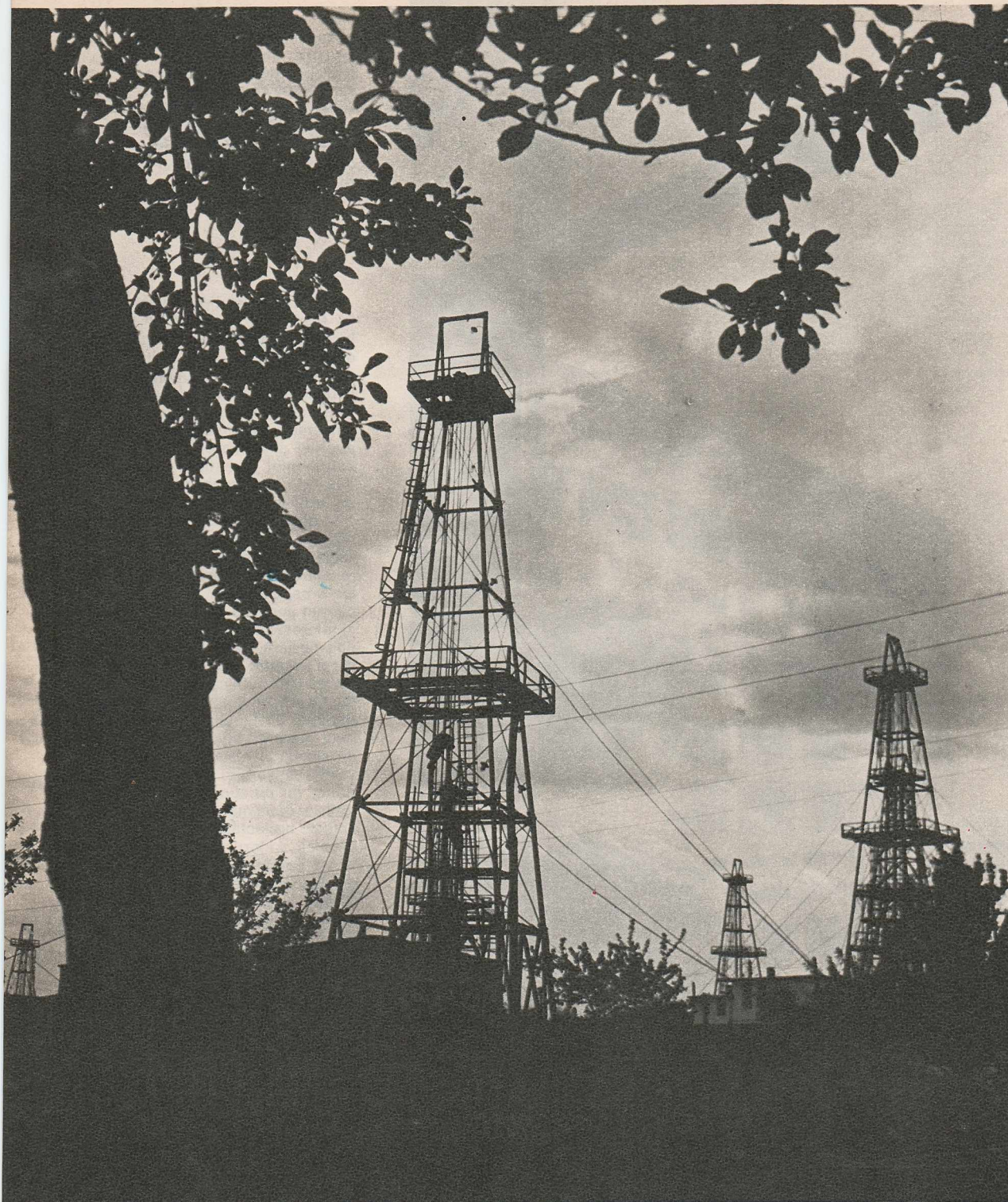
PE URMELE STRĂVECHII MĂRI SARMATICE

Principală hrană a celor două mari întreprinderi va fi în continuare clorura de sodiu, adusă din bazinul Ocnelor Mari-Ocnița, străveche salină a Carpaților Meridionali, exploatată prin puțuri verticale și înguste încă din vremurile Daciei Felix și a locuitorilor cetății Buridava. Acest imens depozit de sare se va retopi în următorii ani, bucată cu bucată, prin forța apei pompată sub presiune, reamintind în mod simbolic existența străvechii Mări Sarmatice ce a acoperit cu milioane de ani în urmă și teritoriul țării noastre.

Calcarul necesar uzinei de sodă va sosi în continuare din cariera Pietrenilor (aici, unde minierii dinamitează treptat un întreg munte, tulburînd cu trăsnetele exploziilor somnul de veacuri al domnitorului Matei Basarab aflat în naosul schitului de la Arnota), iar conducta subterană, un adevărat rîu nevăzut, întoarce din albia Oltului milioanele de metri cubi de apă necesară producției.

(Continuare în pag. 6)

De nouă ani, sarea Ocniței și calcarul Pietrenilor își dau întîlnire în uriașele retorte ale uzinei de sodă ridicate lîngă albia Oltului, la egală distanță de Rîmnic și Govora. Din piatră de var, clorură de sodiu și apă chimiștii obțin aici prin carbonatare soda calcinată, iar prin procedeul de caustificare, soda caustică. Valorificarea superioară a acestor importante bogății ale solului și subsolului vilcean a determinat creșterea producției generale de sodă industrială a țării noastre de la 50 000 tone, în 1950, la 622 000 tone în 1966.

spectve noi, omul își descifrează cu mai multă limpezime dorințele, aptitudinile și căile propriului destin. Tinerii vilceni nu vor face, sintem siguri, excepție de la această tradiție a marilor șantiere naționale.

Am căutat și am găsit vilceni și în rîndul «beneficiarilor», al inginerilor și tehnicienilor ce vor conlucra la pornirea și exploatarea viitorului combinat. Dar în biografia acestora perioada petrecută în marile cetăți ale chimiei din Transilvania și Moldova apare atît de pregnantă încît anii primei tinereți se estompează palizi, mult mai săraci în evenimente și semnificații decît viața rotunjită în tumultul activității profesionale. Vilcean e operatorul Radu Dionisie, dar ultimii 10 ani și i-a petrecut la Borzești. Vilcean e și inginerul Ion Petcu, dar vreme de 17 ani a muncit la Tîrnăveni și Turda, iar inginerul șef Eugen Bidișteică, originar din aceeași parte a țării, și-a petrecut o bună parte a vieții la Tîrnăveni și Borzești. Alți doi ingineri, tovarășii Dionisie Sălăgean și Nicolae Blaj, sînt transilvăneni, dar activitatea profesională i-a purtat prin Borzești, Bacău și Brăila.

Chimiștii vilceni, tehnicienii și operatorii marelui combinat se vor naște de-abia de acum încolo. Viitorii lui profesori vor fi în acești specialiști «interregionali», sosiți încă de pe acum să asiste la construcția fabricilor și la montarea utilajului. Dar deocamdată în noua aripă a uzinei de sodă și pe șantierul combinatului, întins pe o suprafață de 100 de hectare, activitatea principală o desfășoară constructorii (I.S.C.M.-Brașov), veterani experimențați ai marilor șantiere. Locuitorii permanenți ai celor două noi construcții, cei care vor stăpîni procesul tehnologic de la tablourile de comandă sau vor urmări respirația întregului organism industrial prin aparatele de măsură și control, se vor statornici abia spre finele anului viitor.

Dar odată intrați, se vor apuca să mute Oltul și dealurile Ocniței în uriașul stomac al uzinei și combinatului, de unde sarea va porni pe un drum nou, într-o ipostază contemporană.

Nu sîntem pe Valea Prahovei, ci pe masivul de sare al Ocnelor Mari. Clorura de sodiu este extrasă aici cu ajutorul apei pompată sub presiune care, dizolvînd sarea, o scoate la suprafață sub formă de saramură. Aceasta va sosi în rezervoarele uzinelor printr-un saleduct subpămîntean, infipt la capătul a 6 kilometri în masivul salinifer al Ocniței, acolo unde toate dealurile molcome, adumbrite de coroanele livezilor cu pruni și meri, nu sînt în fapt decît simple învelișuri ale unor imenși bulgări de sare. Principalul zăcămint, stratificat în perioada neogenă a tortonianului, se întinde pe o lungime de cîteva zeci de kilometri și atinge o grosime între 300 și 400 de metri. Miezul sărat al dealurilor, cu alte cuvinte, va redeveni treptat apă sărată, ca în urmă cu milioane de ani. Extinderea Uzinei de sodă Govora și înființarea Combinatului chimic Rîmnicu-Vilcea vor face necesare lărgirea cîmpului de sonde și construirea totodată a unui nou saleduct. Jumătate din apa Oltului va fi nevoită să curgă în susul dealului, iar de aici să se întoarcă în vale sub forma unui adevărat rîu sărat. Apa, dușmanul cel mai de temut al clorurii de sodiu, va răpi anual din măruntaiele pămîntului o cantitate de 310 000 tone sare pură.

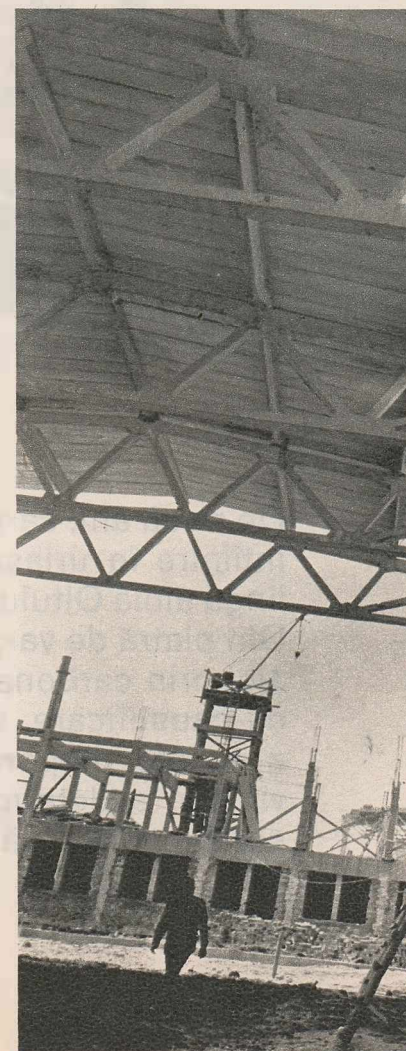
O deosebire esențială a procesului tehnologic, specific celor două întreprinderi, a împiedicat unificarea fabricilor și instalațiilor între granițele unui singur combinat. La uzina de sodă produsul principal îl constituie soda calcinată, în vreme ce la combinatul chimic sarea va fi transformată în primul rînd în sodă caustică. Atomii de clor și sodiu, îngemănați prin forța oarbă a naturii și depozitați sub formă de sare în viscerele pămîntului, vor fi desferecați aci prin intermediul curentului electric. Etilena și propilena, celelalte două materii prime necesare, vor sosi prin conducte de la Combinatul petrochimic al Piteștilor.

Descompuși, combinați și recombi-nați, obligați să suporte o metamorfoză complexă, cei trei compuși principali vor părăsi poarta combinatului sub formă de produse clorosodice, mase plastice, insecticide, alcoolii și coloranți.

UN ORAS CARE ÎȘI DUBLEAZĂ POPULAȚIA

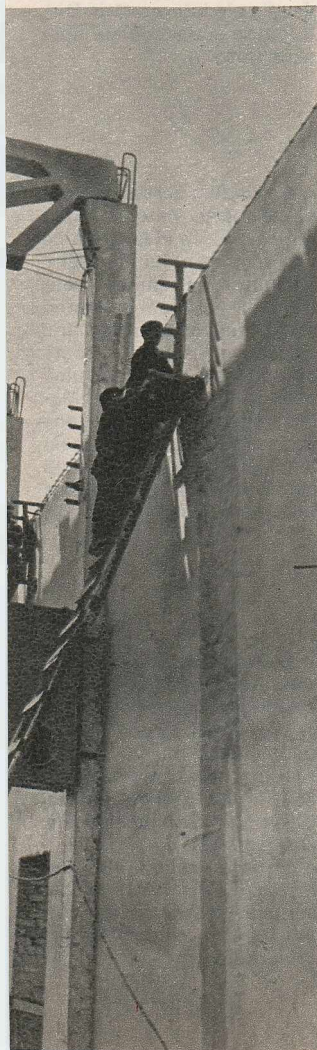
Rîmnicu-Vilcea va avea în următorii ani, așa cum am amintit la începutul acestor rînduri, o populație de aproximativ 50 000 de locuitori. Cîți dintre aceștia vor fi vilceni get-beget și cîți se vor statornici în Rîmnic, plecînd

din alte regiuni ale patriei? Greu de spus. Deocamdată marea majoritate a celor care lucrează pe șantierul combinatului au sosit din localitățile învecinate, din Horezu, Govora și Drăgășani. Mulți dintre ei doresc să urmeze școlile de calificare, să devină operatori chimiști și deci cetățeni stabili ai Rîmnicului Vilcea. Experiența marilor construcții ne-a dovedit de multe ori că locatarii stabili ai viitoarelor uzine și combinate s-au recrutat în număr mare chiar din rîndul muncitorilor sosiți să lucreze cu brațele pe șantier. Aici, în mijlocul numeroșilor tovarășii de muncă, în mijlocul unei vieți orînduite pe dimensiuni și per-

Pentru realizarea turnurilor de răcire a sosit brigada lui I. Tropa, vestită în întreaga țară pentru succesele obținute în ridicarea turnurilor hiperbolice cu cofraje pășitoare.

În ce stadiu se află lucrările pe șantierul combinatului chimic? Constructorii (I.S.C.M.-Brașov), veterani experimentați ai marilor șantiere, au început lucrările de bază la majoritatea obiectivelor: hala de electroliză, depozitul de utilaje, secția de demineralizare a apei, turnul de răcire, atelierul mecanic, priza de apă, hala de concentrare a sodei. Darea «la cheie» a combinatului a suferit însă o sensibilă întârziere din pricina defectuoasei organizări a șantierului în perioada sezonului rece. Indisciplina și repetatele întârzieri, fructificarea insuficientă a timpului productiv au provocat serioase goluri de producție (1 863 zile-om irosite într-o singură lună numai prin absențe nemotivate, ceea ce reprezintă 2,6 la sută timp neproductiv). De asemenea, pentru transportul muncitorilor cu mașinile s-au cheltuit în lunile anului 1966 aproximativ 2 milioane de lei (sau cât ar fi fost necesar pentru construirea unor baracamente pe șantier pentru 1 000 de oameni). Din păcate conducerea șantierului nu a pus pînă în prezent nici o stavilă serioasă în calea acestor deficiențe.

CANNES - XXI

Mai în glumă, mai în serios, unul dintre cele trei buletine editate în timpul festivalului îi liniștea pe cineștii și producătorii aflați la Cannes cu următorul horoscop: «Festivalul se află sub semnul lui Neptun, zeul mării; de aici concluzia imediată că toate tendințele artistice vor face casă bună la Cannes, că, într-un fel sau altul, toate își vor avea partea lor de răsplată». Trecând peste cochetarea cu micile superstiții (care face și ea parte din atmosfera festivalului), o simplă recapitulare a palmaresului ne îngăduie să spunem că laurii competiției au încununat în acest an opere aparținând unor stiluri dintre cele mai diferite, reprezentate de cinești din generații diferite, dar obsedați și răscoliți de aceeași imagine: a contemporanului nostru, a omului din secolul XX față în față cu multele și uneori chinuitoarele întrebări pe care i le pune acest veac. Se pare că o parte din bunurile strinse de estetica cinematografică în ultimii ani (și când spunem bunuri nu ne gândim la jocurile formale gratuite), ca și îndrăznelile celor mai proaspeți cinești, s-au întâlnit pe acest teren solid al unei problematice social-umane actuale. Dovedesc aceasta filmul lui Antonioni (*Explozia*), în sfinșit câștigător al Marelui premiu Palme d'Or, ori al colegului său ceva mai vîrstnic, americanul Joseph Losey (*Accidentul*; *Premiul special al juriului*); ori filmele mult mai tinerilor săi colegi Alain Jessua (*Jocul de-a masacrul*; *Premiul pentru cel mai bun scenariu*) și Ferenc Kosa (*Zece mii de sorii*; *Premiul pentru cea mai bună regie*). Sperăm să o dovedească, peste puțin timp, și competițiile de la Moscova și Veneția.

M. MIHĂILESCU

● Neliniștea unui om care caută o împlinire în viață, singurătatea, incertitudinea împinsă pînă la paroxism — pe aceste teme tragice ale occidentalului contemporan și-a constituit Antonioni filmul «Explozia», povestea a 24 de ore din viața unui iscusit fotograf de modă londonez. În rolul principal, David Hemmings (foto 1, alături de Sarah Miles), pînă mai ieri cîntăreț de operă (în timpul unui spectacol cu Carmen și-a pierdut brusc vocea), căruia i se prevede de pe acum o frumoasă carieră. Partenera sa — Vanessa Redgrave, câștigătoarea premiului de interpretare feminină la Cannes 1966 (foto 2).

● «Unul dintre cele mai inteligente, mai strălucitoare și mai savant elaborate filme din cîte se pot imagina» — cu această recomandare a intrat în competiție filmul lui Joseph Losey «Accidentul», distins cu Premiul special al juriului. Unii i-au reproșat lui Losey o luciditate excesivă, nemiloasă, vecină cu răceala, pe alții i-a supărat pur și simplu perfecțiunea filmului, dar toți au recunoscut că Losey este un remarcabil povestitor al ecranului. Capetele de afiș ale interpretării: Dirk Bogarde și Jacqueline Sas-sard (foto 3).

● «Un film care ar fi putut să fie foarte mare» — spun criticii despre «Fiecăruia ce i se cuvine» al lui Elio Petri, câștigătorul Premiului pentru cel mai bun scenariu. Ar fi putut să fie foarte mare. Dacă n-ar fi existat o eroare de judecată a regizorului: stilul mult prea violent. Marea tragediană greacă Irene Papas (foto 4) apare în acest film alături de doi cunoscuți actori italieni: Gian Maria Volonte și Gabriele Ferzetti.

● Debutantul ungar Ferenc Kosa, câștigătorul Premiului pentru cea mai bună regie, filmul «Zece mii de sorii» (foto 5), a și fost apropiat de concetașeanul său Miklos Jancso, autorul celebrului «Sărmanii flăcăi». Din aceeași dorință de a confrunta destinul individului cu istoria s-au născut ambele opere, reprezentative pentru cinematografia ungară de azi.

fișă filmografică

MICHELANGELO ANTONIONI

Antonioni s-a născut în ziua de 29 septembrie 1912 la Ferrara. După cîțiva ani de studii economice se îndreaptă către activitatea jurnalistică și critica de cinema. A făcut asistență de regie pe lângă Marcel Carné (*Les visiteurs du soir*, 1942). A colaborat, în calitate de coscenarist, cu Rossellini (*Un aviator se întoarce*, 1942), cu Giuseppe de Santis (*Vînătoare tragică*, 1947) și Federico Fellini (*Șeicul alb*, 1953).

Între 1943 și 1947 realizează primul său film documentar de scurt-metraj, *Gente del Po* (Oameni de pe valea Padului), căruia, pînă în 1955, îi vor urma alte șapte filme documentare. În 1950, pe ecrane apare primul film artistic semnat Michelangelo Antonioni: *Cronica unei iubiri* (cu Lucia Bosé și Massimo Girotti). După aceea:

1953 — *Învinșii* (cu Anna-Maria Ferrero și Franco Interlenghi). Filmul

a participat la Festivalul de la Veneția din 1953, hors-concours.

1953 — *Dama fără camelii* (cu Lucia Bosé, Andrea Cecchi, Gino Cervi, Alain Cuny).

1953 — *Tentativă de sinucidere* (un episod într-un film-scheci realizat în colaborare cu Carlo Lizzani, Dino Risi, Fr. Masselli, Cesare Zavattini, F. Fellini și A. Lattuada). Actorii erau neprofesioniști.

1955 — *Prietenele*, după cartea «Printre femeile singure», de Cesare Pavese (cu Valentina Cortese, Yvonne Furneaux, Ettore Manni, Franco Fabrizzi, Eleonora Rossi Drago, Gabriele Ferzetti).

1957 — *Strigătul* (cu Steve Cochran, Alida Valli, Dorian Gray, Betsy Blair, Gabriella Palotta).

1960 — *Aventura* (cu Gabriele Ferzetti, Lea Massari, Dominique Blan-

char și noua sa mare descoperire, Monica Vitti).

1961 — *Noaptea* (cu Jeanne Moreau, Marcello Mastroianni, Monica Vitti, Bernhard Wicki).

1962 — *Eclipsa* (cu Alain Delon, Monica Vitti, Francisco Rabal, Louis Seigner).

1964 — *Deșertul roșu*, primul său film în culori (cu Monica Vitti, Carlo de Pora, Richard Harris, Rita Renoir).

1967 — *Explozia*, realizat în Anglia (cu Vanessa Redgrave, David Hemmings, Sarah Miles).

Premiile acordate filmelor lui Antonioni:

1961 — Marele Premiu de regie la Festivalul de la Punta del Este pentru «Cronica unei iubiri».

1955 — Leul de argint la Festivalul de la Veneția pentru «Prietenele».

1957 — Marele Premiu al criticii la Festivalul de la Locarno pentru «Strigătul».

1960 — Premiul special al juriului, Premiul noii critici, Premiul special S.E.C.T. la Festivalul de la Cannes și Premiul Sutherland la Londra pentru «Aventura».

1961 — Premiul Ursul de aur și Premiul Fipresci la Festivalul de la Berlin pentru «Noaptea».

1962 — Premiul special al juriului la Festivalul de la Cannes pentru «Eclipsa».

1964 — Leul de aur la Festivalul de la Veneția și Premiul criticii internaționale pentru «Deșertul roșu».

1967 — Marele premiu Palme d'Or la Festivalul de la Cannes pentru «Explozia».

pe scurt

Cîte ore ar fi trebuit să-și petreacă în sălile de proiecții un festivalist perfect pentru a putea vedea toată cantitatea de peliculă adusă la Cannes (adică cele 29 de filme existente oficial în festival, cele 10 filme înscrise în cadrul săptămîinii internaționale a criticii și celelalte 110 opere prezentate la «Piața filmului», în total 149 de filme)? Aproximativ 15 ore pe zi, timp

în care prin fața ochilor trec aproape 20 000 metri de peliculă. Dar pentru a fi un festivalist perfect, pe lângă răbdare și ochi zdraveni mai e nevoie și de un dar pe care noi, muritorii, nu-l avem: ubicuitatea. Nimeni nu poate fi prezent în două sau trei săli de cinematograf în același timp. Așa că toate aceste calcule rămîn doar un joc amuzant.

Ironia vieții! În timp ce la Cannes se desfășura festivalul, la Munch,

un congres al Federației internaționale a producătorilor (cu delegați din 20 de țări) cerea o limitare a numărului de festivaluri internaționale cinematografice. Cifra de 110 (atîtea sînt pînă în prezent) li se pare îngrijorător de mare. Cu numai doi ani în urmă însă, Georges Sadoul spunea: «Niciodată nu vor fi prea multe festivaluri în lume». Producătorul, omul cu banii — și de care, vai, depinde uneori atît de mult soarta filmului — nu este de acord.

așa da!

Astăzi urma să apară a treia dintre cronicile consacrate «fluxului vorbelor». Ar fi conținut în special note critice, încruciț cele precedente nu au epuizat enumerarea scăderilor care diminuează eficiența unora dintre emisiunile luate în discuție. Dar televiziunea ne-a făcut o mare surpriză. Un ciclu de emisiuni care se banalizaseră la scurtă vreme după un debut promițător s-au redresat într-un mod de-a dreptul senzațional. Este momentul să stăvilim temporar fluxul nemulțumirilor și să marcăm evenimentul care poate deveni — și sperăm să devină — o piatră de hotar în dezvoltarea televiziunii noastre. Cu Panoramicul consacrat Greciei și mai ales cu cel intitulat «Sub cerul Hanoiului», redacția de actualități ne-a demonstrat că știe cum trebuie să arate o emisiune consacrată vieții politice internaționale și că este în măsură să realizeze asemenea emisiuni. Ea s-a desprins de căile pe care le bate zilnic presa scrisă și a înțeles să ofere telespectatorilor ceea ce numai televiziunea poate oferi: senzația contactului direct cu evenimentul.

Montajul de filme care recapitula principalele momente ale evoluției situației din Grecia în ultimii ani ne-a ajutat să înțelegem, mai bine decât ar fi putut-o face orice comentariu, cauzele și sensul recentei lovituri de stat. Să formulăm obiecția de amănunt că textul se îndepărta uneori prea mult de imagine, că ar fi trebuit să ni se spună: «Iată-l pe Papandreu, iată-l pe Kanelopoulos» etc.? Nu asta este esențial, ci faptul că emisiunea, în întregul ei, a fost extrem de interesantă și că, fiind concepută inteligent, a fost urmărită cu maximum de atenție de cele mai diferite categorii de telespectatori.

Panoramicul «Sub cerul Hanoiului» a fost, după părerea mea, cea mai bună emisiune realizată vreodată de televiziunea noastră. Una este să citești despre războiul terorist dezlănțuit de americani împotriva Republicii Democratice Vietnam, despre admirabila bărbăție cu care poporul acestei țări ține piept agresorilor, și chiar să vezi jurnale de actualități consacrate acestui subiect, și alta este să fii confruntat cu mărturia directă și sprijinită pe documente filmate ale unor gazetari români care au asistat la grozăviile descrise. Ilie Purcariu și Alexandru Cîmpeanu, secondatți cu pricepere de Ilie Ciurescu, ne-au vorbit despre locuri și oameni pe care i-au cunoscut, ne-au povestit cum s-au ascuns ei înșiși în timpul bombardamentelor, au transformat victimele și eroii anonimi din filmele prezentate în oameni cu o identitate precisă, apropiați lor și nouă. Nu sînt decît două săptămîni de cînd americanii au recunoscut că aruncă «bombe cu bile» asupra Republicii Democratice Vietnam. Noi am văzut însă cu ochii noștri o asemenea bombă adusă din Vietnam cu doi ani în urmă și am înțeles ce oribilă este această armă cu nume de jucărie.

Timp de jumătate de oră am fost cu toții în Vietnamul care singerează, luptă și totuși găsește răgazul să-și pregătească viitorul.

Așa, numai așa am dori să fie Panoramicul de acum înainte. În acest caz am aplauda prezența lui în program chiar și de două ori pe săptămîină și am stărui pentru plasarea lui la o oră mai puțin înaintată.

Telespectatorii iubesc și prețuiesc autenticul, documentul uman, mărturia directă, comentariul la obiect. Orice încercare de a dilua ceea ce ei s-au învățat să considere că li se cuvine este observată și reprobă. Un singur exemplu: după transmiterea Panoramicului intitulat «Expo'67» din 28 aprilie, 15 telespectatori ne-au scris, alăturîndu-se opiniei exprimate de inginerul Ilian Cadelcu din București, str. dr. Maximilian Popper nr. 12. Extragem din scrisoarea acestuia: «Crainica ne-a anunțat că nu s-a putut prelua transmisia direct de la Montreal, deoarece ora era prea înaintată și la noi nu mai era emisiune. Nu era adevărat, deoarece avînd un televizor destul de sensibil am urmărit emisiunea la televiziunea bulgară care a transmis-o în direct la 27 aprilie, între orele 22,50 și 23,10, cînd și stația noastră mai avea program». Preferăm să nu transcriem aprecierile cititorilor noștri despre acest «sistem de a induce în eroare sute de mii de telespectatori».

După ultimele demonstrații de virtuozitate, «Panoramicul» nu mai are voie să coboare la asemenea procedee.

Felicia ANTIP

cît, cum și de ce așteptăm cu gura căscată

Anchetă realizată de
dr. Mihai SITEA și Dic. BABOIAN
Fotografii de Eugen IAROVICI

- CU OCHII LA „DENTIOR“
- SALA DE AȘTEPTARE ACUZĂ
- SE POATE ȘI ALT FEL?

Poate părea ciudat, dar cei vechi considerau că puterea omului stă în dinții săi. Au ajuns pînă la noi dovezi despre triburi preistorice ale Africii, în care luptătorii își ascuțeau dinții după forma lăncilor pe care le foloseau pentru atac și apărare. Cîndva, ființa care nu mai era animal, dar care nu era încă om, folosea dinții ca pe niște veritabile arme... Sîntem departe de vremea cînd strămoșii omului își ascuțeau dinții la modul propriu. Mai evoluți, preferăm s-o facem din cînd în cînd la figurat...

Peste 100 000 de oameni în urmărirea unui loc pe «Dentior».

Așa ar arăta o sală de așteptare, posibilă numai în aer liber, de pildă stadionul «23 August», în ziua unui mare derbi fotbalistic. Și încă n-ar încăpea decît o parte dintre cei care nu au putut fi programați în răstimp de un an la policlinicile de stomatologie din Capitală.

ÎN LUMEA MÎINILOR TĂMĂDUITOARE

Poate părea ciudat, dar avem dreptul să considerăm cu toții că, într-un fel, puterea omului contemporan stă și în ceea ce numim... dentiștii săi.

Ce înseamnă mina tămăduitoare a unui medic stomatolog, întinsă la timp spre falca dureroasă, o știe fiecare dintre noi. La orice oră din zi și din noapte, permanent, mina aceasta intervine pe întreg cuprinsul țării. Numai în Capitală rețeaua de asistență stomatologică asigură anual peste 3 000 000 de consultații și tratamente. Cei peste 2 500 de doctori specialiști răspinși în întreaga țară înseamnă tot atâtea perechi de mâini cărora ne încredințăm cu conștiința că vor face să dispară durerea atroce care ne-a proiectat din fotoliul de acasă în cel al cabinetului dentar.

Larga răspindire a policlinicilor și cabinetelor stomatologice bine utilizate, organizarea serviciilor de urgență de zi și de noapte, cabinetele de specialitate deschise în școli, în marile întreprinderi, pe șantiere — toate vorbesc despre efortul ce se depune pentru continuă îmbunătățire a asistenței stomatologice în țara noastră. E bine să reținem: cei peste 2 500 de medici stomatologi ai anului '67 reprezintă o cifră de aproape 5 ori mai mare decât numărul de medici cu specialitate similară din anul '38 (număr care atunci nu era mai mare de 570). Efortul e în continuă desfășurare și amplificare. Dispunem azi de puternice centre de învățămînt stomatologic. Facultățile din București, Iași, Cluj, Tg. Mureș, Timișoara dau aproximativ 450 de noi medici stomatologi în fiecare an. Crește necontenit numărul de cadre, se înmulțesc centrele și cabinetele dentare. Fotoliile și uniturile «Dentior» fabricate la I.O.R.-București satisfac din plin atît pe medici cît și pe pacienți.

...Și toți.

Ancheta pe care am întreprins-o în rețeaua de asistență stomatologică ne-a prilejuit o seamă de constatări dintre care poate cea mai banală dar totodată cea mai concludentă pentru carențele existente azi în asistența stomatologică a populației este

faptul că aproape peste tot am întîlnit, la cele mai variate ore din zi, săli de așteptare pline cu oameni.

ÎN FOND, DE CE AȘTEAPTĂ OAMENII?

Iată câteva dintre răspunsurile celor ce populează sălile de așteptare:

«Nu sînt azi pentru prima oară aici. Am mai fost și săptămîna trecută. Medicul mi-a spus că aștept degeaba, că nu mă poate primi. Are prea mulți pacienți. Totuși eu am nevoie de un tratament serios. Deocamdată durerea nu e insuportabilă. Dar nu vreau să aștept pînă devine. Așa că am venit și azi. Poate, cine știe, îmi va veni rîndul» (E. Enache, instalator).

«Puteam să încep de mult lucrarea de care am nevoie, dar de o bucată de vreme am devenit «abonat» aici, la cabinet. Nu există, pare-se, materialele de care e nevoie. Așa că...» (Iancu Popovici, muncitor tipograf).

«Poate n-o să credeți, dar vin astăzi pentru a șaptea oară la cabinetul de «urgență». Prima oară mi s-a spus să revin peste trei zile. Cînd am venit am găsit un alt tovarăș medic care m-a întrebat cum am nimerit la el? Mi-a spus și el să revin peste trei zile. Ce să mai lungesc povestea? Abia a cincea oară am reușit să fac o radiografie. Astăzi, cum vă spuneam, e a șaptea oară. Și gîndiți-vă: de fiecare dată las acasă singuri doi copii gemeni. Tremur să nu se întîmple ceva» (Ana Rila, casnică).

Așadar, medici în situația de a nu primi în tratament pacienți noi pentru că sînt suprasolicitați și nu mai au «locuri» (nu-i așa, tovarășii medici, că o carie netratată azi înseamnă un dinte extras miine?).

Așadar, lipsă de materiale (n-aveți nici odată dureri de dinți — tovarășii de la Centrofarm?).

Așadar, «urgențe» pasate de la o zi la alta, de la o săptămîină la alta, în timp ce... (n-aveți copii, pe care nu i-ați lăsat singuri acasă decît cu inima strînsă, tovarășii din policlinicile dentare?).

Oamenii de la ușile cabinetelor reprezintă doar o parte din armata celor ce așteaptă.

Ce-ar fi să ridicăm acoperișurile unora dintre casele orașului? Le ridicăm. Și vedem oameni așteptînd acasă. De cîte ori sună cineva se reped la ușă cu speranța: poate e factorul? Oamenii — un soi de pacienți la domiciliu — așteaptă o carte poștală... Au depus-o (completîndu-și citeț adresa) în urmă cu multe luni la policlinică. Au primit chiar și niște numere de ordine: 3 106, 11 214, 18 228. Și acum așteaptă să le vină programarea la lucrări protetice. Pînă la urmă, vine rîndul fiecăruia; după nouă luni, sau opt, sau șapte luni (policlinica «Victoria»), patru luni (policlinica «30 Decembrie»).

Nimeni n-ar putea indica cifra exactă a celor care așteaptă acasă sau în anticamera medicilor stomatologi. Factorii răspunzători de asistența stomatologică sînt însă unanimi în a recunoaște că numărul lor este oricum foarte mare.

ȘIRUL FĂRĂ SFÎRȘIT

Împreună cu un medic amator de statistici am făcut următoarea socoteală. Datorită faptului că nu sînt create condițiile organizatorice pentru folosirea în întregime a rezervelor timpului de muncă de care dispun medicii stomatologi care lucrează în

policlinicile speciale din Capitală (ca să nu mai vorbim de cele din rețea), aceștia sînt puși în situația de a refuza cîte 4-5 pacienți pe zi. Să zicem 4. O lună are 26 zile lucrătoare. Asta înseamnă 104 pacienți refuzați pe lună. Să rotunjim: 100. Să ne imaginăm o coadă la care se adaugă lunar cîte 100 de oameni. Într-un an, un singur medic este așteptat la coadă de 1200 de pacienți. Dar la policlinicile speciale din București lucrează peste 100 de medici. Oare stadionul «23 August» ar fi o sală de așteptare destul de încăpătoare pentru pacienții refuzați într-un an?

Nici un derbi fotbalistic și nici o super-producție cinematografică nu s-au bucurat vreodată de o asemenea solicitare în masă. Coada care se lungeste și se îngroașă la porțile asistenței stomatologice, departe de a bucura pe cineva, dă de gîndit. De gîndit cu toată seriozitatea și mai ales — îndeamnă la găsirea unor soluții eficiente.

AVEȚI CUVÎNTUL, TOVARĂȘII MEDICI!

Vă rugăm să vorbiți în fața imensei săli de așteptare formate din pacienții dv., pre-

(Continuare în pag. 12)

În așteptarea chemării: «cine urmează?»

zenți și viitori, despre organizarea științifică a asistenței stomatologice.

Dr. Petre Ciubotaru de la policlinica «16 Februarie» este gata să-și spună părerea. Ține să precizeze însă din capul locului că nu va insista asupra grăbirii cu orice preț a ritmului de lucru al medicului stomatolog, intrucit aceasta s-ar face în dauna calității lucrărilor efectuate. «Graba nu numai că nu ar rezolva nimic ci, dimpotrivă, ar genera nemulțumiri în rândurile pacienților». Convenim fără rezerve. Cu atât mai mult cu cât interlocutorul nostru admite la rândul său că există multiple căi și posibilități pentru a se obține sporirea participării și randamentului medicilor la acordarea asistenței stomatologice.

Desigur, nu este vorba de o suprasolicitare a medicului și nici a cadrelor auxiliare: lucrătorii din laboratoarele dentare sau asistentele și surorile medicale. «Este vorba în primul rând — arată doctorul coordonator **Ovidiu Stătescu** (policlinica «30 Decembrie») — de a se crea asemenea condiții care să canalizeze energiile, capacitatea de muncă a cadrelor, dorința lor unanimă de a da tot ce pot în cabinete sau laboratoare. Din acest punct de vedere este poate momentul ca forurile competente să treacă la reconsiderarea unor instrucțiuni și dispoziții vechi, sau mai bine zis învechite, care nu sînt de natură să stimuleze participarea pe un front mai larg a cadrelor medicale în asistența stomatologică. În zeci de policlinici din țară, numeroase «unituri» — scaune dentare — și chiar cabinete întregi sînt nefolosite în tot cursul zilei; se lucrează într-o singură tură».

În cadrul anchetei noastre, majoritatea medicilor chestionați s-au declarat gata să stea la dispoziția pacienților mai multe ore decît în prezent.

Oare în fața unei asemenea oferte deschise Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale, în colaborare cu celelalte foruri, nu poate găsi modalitatea practică pentru folosirea rațională și cu maximă eficiență a rezervelor nefolosite ale timpului de muncă al medicilor stomatologi și al ajutoarelor acestora?

Dr. Munteanu Horia Ion, directorul policlinicii «Victoria», ne declară: «Ore mai multe de contact între medici și pacienți înseamnă în primul rând o mai gospodărească folosire a fotoliilor dentare. Fiecare «Dentior» își poate dubla și tripla randamentul dacă în preajma lui se află un medic în acțiune cît mai multe ore într-o zi».

Iată care este în această privință părerea exprimată de **cont. dr. C. Știber**: «Cred că ar fi bine să fie luată în considerare și posibilitatea ca medicii stomatologi să poată lucra în diferite unități, în timpul lor liber, și numai la cererea lor, nu pe bază de salarizare fixă, ci pe munca concretă pe care o depun, exprimată în tratamente finite. Aceași modalitate poate fi aplicată și pentru folosirea timpului liber (deci în afara programului obișnuit) al tehnicianului dentar».

Ce se întîmplă însă în realitate! În multe policlinici și cabinete un număr considerabil de «unituri» stau goale o anumită parte din zi sau chiar toată ziua, în timp ce scaunele din sala de așteptare sînt mereu ocupate.

Fiecare «Dentior» liber folosit o tură în plus reduce numărul celor care așteaptă cu 20 de persoane. La Policlinica specială din str. Negustori 1, fișele statistice indică o cifră concludentă: 6 732 consultații anual se realizează la fiecare fotoliu dentar. Și totuși la această policlinică, unde în primele cinci zile ale săptămîinii cele 11 unituri sînt ocupate permanent în două ture, simbăta după-amiază și uneori dimineața stau libere 5-6 scaune în cabinetele respective, neocupate și ele.

La policlinica «30 Decembrie» am găsit, de asemeni, trei fotolii noi nouțe ce stau nefolosite de la începutul acestui an intrucit se așteaptă sosirea stagiariilor... Or, stagiarii sînt încă studenți și nu-și vor lua posturile în primire decît în septembrie. Scaunele stau totuși libere în aripa cea nouă a policlinicii și nimeni nu și-a pus întrebarea cîți pacienți ar fi putut deservi ele în aceste luni. Și cîți pînă la toamnă.

La Facultatea de stomatologie din Calea Plevnei, 60 de fotolii «Dentior» sînt folosite pentru asistență medicală numai dimineața. După-amiază, în unele cabinete spațioase, modern amenajate, domnește o liniște de

catedrală. Multe fotolii sînt libere de la orele 15 pînă a doua zi dimineața la 8. Dar dacă s-ar organiza lucrul și după-amiază?

Solicitat să-și spună părerea în această privință, tovarășul **prof. Valerian Popescu**, decanul Facultății de stomatologie, arată că într-adevăr există rezerve care ar putea fi folosite în anumite condiții. Astfel, o parte din uniturile și fotoliile folosite în prezent de studenți pentru lucrări practice cu așa-numitele «fantome» ar putea fi afectate unor săli special amenajate în acest scop.

Evident, carențele existente în rețeaua asistenței stomatologice nu se reduc la insuficiența folosire a cadrelor de specialitate și a uniturilor.

Problemele legate de dotarea cu aparataj corespunzător, de aprovizionarea cu materiale, de creșterea cadrelor, ca și diferite aspecte privitoare la modalitățile de stimulare a calității și cantității muncii prestate preocupă deopotrivă pe toți cei ce activează în rețeaua asistenței sanitare stomatologice.

O FIGURĂ CENTRALĂ— TEHNICIANUL

Nevăzut, de cele mai multe ori necunoscut de pacient, tehnicianul a fost și este, alături de medic, una din figurile centrale în deservirea celor care se adresează unei policlinici de stomatologie. În laboratorul de tehnică dentară se realizează cele mai complicate lucrări protetice indicate de medicul respectiv. Adevărat artist în meseria lui, tehnicianul confecționează coroanele, punțile, protezele care redau oamenilor sănătatea și zîmbetul.

Desigur, față de cerințele actuale mereu crescînde, numărul medicilor stomatologi este mic, dar — ceea ce este mai grav — numărul tehnicienilor dentari e și mai mic. Lucru care se răsfîrînge direct asupra capacității de lucru a medicilor, îngreunîndu-le mult sarcinile ce le revin.

Metode moderne de lucru în laboratorul de tehnică dentară al serviciului de stomatologie de la policlinica «Tudor Vladimirescu» (Vitan).

«În mod normal — subliniază **dr. Ion Docea** (Policlinica specială, Negustori 1) — proporția trebuie să fie de doi tehnicieni la un medic. Or, noi nu dispunem în prezent decît de trei sferturi de tehnician la un medic. Consider că este timpul ca tehnicianul să fie apreciat la justa lui valoare și stimulat să-și desfășoare întreaga sa capacitate de lucru».

Ca și medicii, majoritatea tehnicienilor admit că deși munca lor nu este de loc ușoară, există totuși suficiente rezerve de folosire judicioasă a timpului lor de lucru. Dovadă faptul că punctajul normativ lunar este depășit în fiecare lună în mai toate laboratoarele. Cum funcționează în schimb cointeresarea materială? Mai bine zis cum nu funcționează?

Norma în vigoare (care nu a fost schimbată de 15 ani) prevede că tehnicianul trebuie să execute lucrări în valoare de 156 puncte pe lună. Or, după cum am constatat, el realizează de multe ori de două ori și chiar de aproape trei ori pe atît. Dar lucru curios: cîștigul său rămîne același; aici nu funcționează nici un fel de stimulent al calității și cantității muncii.

La Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale ni s-au dat asigurări că se pregătește reconsiderarea actualului sistem de normare. Cînd se va întîmpla aceasta? Un răspuns precis nu s-a dat. «Problema este în studiu».

Între timp continuă să funcționeze «stimulente» materiale ca acelea indicate de Sfatul popular al raionului Tudor Vladimirescu Policlinicii speciale, Negustori 1. Prin adresa nr. 17 056 din 18.XII.1965 trimisă acestei unități, se atrage atenția: «Stabilirea stimulentei în bani din cota de 10% se va face prin raportarea disponibilului lunar la numărul de ore prestate și la salariul tarifar, fără nici un considerent de alt ordin» (sublinierea noastră). Deci indiferent de calitatea și cantitatea muncii prestate stimulentele se acordă numai în funcție de orele prestate peste program,

Oră de tehnică dentară la Facultate:

în mod nediferențiat. Așa se face — ne spune tehniciana dentară **Ceara Ana** (cu vechime de 20 ani în meserie) — că cine a realizat 300 de puncte în loc de 156 în opt ore de lucru nu primește nici un stimulent, în timp ce colegul său care a realizat numai 200 de puncte, prestînd și ore suplimentare, primește stimulentele materiale indicate de instrucțiunile Sfatului popular Tudor Vladimirescu. «Consider că avem o situație unică în felul ei — ne spune tehnicianul **Bohn Francisc** (maestru în meseria lui) de la Policlinica specială din str. Negustori. Deși fiecare dintre noi e obligat să cunoască nu o profesie, ci mai multe — trebuind să fie în același timp turnător de precizie, matrișer, prelucrător de mase plastice, șlefuitor și, în ultima instanță, bijutier (nu numai pentru că lucrează cu aur) — totuși această meserie a noastră... nu există; pur și simplu nu figurează în nomenclatorul de salarizare». În adevăr, normativele încă în vigoare nu prevăd niciieri profesiunea de tehnician dentar.

La strîngul de precizie, în fața cuptorului încins, la arcul voltaic care topește și prelucurează vîplă ori la menghină lucrează sute de oameni denumiți oficial... asistenți medicali, laboranți. Mulți dintre ei, deși sînt tehnicieni dentari versați, figurează în scheme ca... infirmieri.

Am aflat însă între timp că la Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale se preconizează organizarea unor cursuri (cu tehnicienii din rețea), la sfîrșitul cărora se va acorda calificarea de tehnician dentar, stabilindu-se gradele corespunzătoare după vechime și capacitate. Cu alte cuvinte se vor califica un număr de cadre gata calificate...

Munca medicilor se resimte direct de pe urma lipsei acute de tehnicieni, dar și de pe urma lipsei de cadre medii ajutoare — asistente și surori. «Ar trebui — ne spune **dr. Livia Moscopol**, medic coordonator la serviciul de stomatologie al policlinicii «Tudor Vladimirescu» (Vitan) — să se ia în considerare și în sectorul stomatologic propunerile făcute nu demult de acad. Theodor Burghel într-un articol din «Scinteia», și anume ca marile unități medicale să aibă posibilitatea de a-și pregăti singure ajutoarele de care au nevoie». Acum sistemul e complicat. O soră, ca să aibă această calificare, trebuie să urmeze — după ce a absolvit școala generală de 8 ani — încă o școală de specialitate de 4 ani! Și aici, se pare, unele dispoziții mai vechi împiedică recrutarea (și specializarea) lingă scaunul dentar a unor surori, direct din rîndul absolvenților școlilor de cultură generală...

logie.

UNDE NU E CAP, VAI DE...MÎINI!

Arătăm mai înainte ce probleme dificile ridică numărul redus de tehnicieni dentari. Urmind firul anchetei noastre ne-am străduit să descoperim rezervele timpului de muncă al acestor prețioși colaboratori ai medicului stomatolog. Și le-am descoperit irosite în proporție considerabilă datorită lipsei de spirit gospodăresc, aplicării mecanice, lipsite de sens practic și de perspectivă, a normelor de economicitate.

Prof. Eugen Costa cunoaște bine și sub toate aspectele problema. «Situția tehnicienilor laboranți — arată directorul clinicii și al policlinicii «16 Februarie» — este unică și din următorul punct de vedere: sistemul probabil singura țară din Europa în care dinții se fabrică cu... mina. Așa încât, tehnicianul este nevoit să piardă un sfert din timpul său de lucru la confecționarea manuală a dinților. Cu toate că mulți dintre ei au ajuns la o dexteritate remarcabilă, nici o mână nu poate confecționa dinții cu precizia și viteza cu care i-ar confecționa o linie automată. Bineînțeles dacă la noi o asemenea linie ar exista...

În tehnica dentară mondială se folosesc, de multe decenii, în exclusivitate dinți fabricați industrial. Până în urmă cu câțiva ani existau și la noi zeci de mii de dinți de acest fel. Erau de toate mărimile posibile, confecționați în 28 de nuanțe; aveai de unde alege. Dar acești dinți s-au terminat și alții

n-au mai fost aduși. Și nici o linie de fabricat dinți nu s-a adus. Așa că...

Pentru desconggestionarea tehnicienilor s-a trecut la confecționarea dinților într-o întreprindere bucurășteană specializată: «Victoria». Dar condițiile de alchimie medievală și fără control medical în care lucrează această întreprindere (instantaneul nostru fotografic este, credem, edificator) nu pot contribui în nici un caz la o rezolvare a problemei. Mai ales că aici «victoria» este tot... a lucrului manual. În plus (și încă ce plus), întreprinderea «Victoria» livrează fiecare dinte contra sumei de 8,50 lei, în timp ce același dinte, confecționat de tehnician, costă mai puțin de 1 leu...

LA MINISTER SE ȘTIE TOT, DAR... SE STUDIAZĂ

Firește, ancheta noastră avea nevoie și de răspunsuri autorizate din partea Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale.

Aici am avut plăcuta surpriză de a constata că, în ce privește situația asistenței stomatologice, sint cunoscute toate datele. Nimic nu a scăpat atenției ministerului. În această privință **dr. Theodor Nicolau**, șeful asistenței stomatologice în minister, este categoric: «Tot ce ați aflat de la medici și tehnicieni ne este cunoscut. Totul este în studiu. Nici o propunere nu este nouă pentru noi».

Încurajați, solicităm precizări. Bunăoară

în legătură cu nefolosirea deplină a tuturor «uniturilor» și cabinetelor dentare «se știe și se vor lua măsuri».

De ce nu avem până în prezent o linie automată de fabricat dinți? «E adevărat, se simte lipsa ei de mulți ani, dinții de la «Victoria» nu corespund; tehnicienii pierd mult timp lucrând dinți cu mina».

Sint plîngeri în legătură cu aprovizionarea cu materiale. «Da, într-adevăr, aprovizionarea nu este ritmică, calitatea multor produse este slabă, nu se face sub control medical; micul instrumentar lasă de dorit».

Cum apreciați programările «pe termen lung» prin cărți poștale? «Categoric, sintem pentru desființarea lor. Nu dau rezultate; ne compromit».

Revenim la linia automată: ce s-a făcut concret pentru procurarea ei?

Dr. Nicolau ne asigură: «Avem un studiu care arată cât timp se pierde pentru că fabricăm manual dinții. Acum doi ani am propus, acum un an am propus. La 31 august 1966 s-a trimis o adresă Direcției tehnico-medicale din minister. Nu se știe de soarta propunerii, dar sperăm că până în 1968...»

În ce privește celelalte probleme, ministrul le cunoaște, dar le studiază.

Nu știm de bună seamă câți ani ar mai putea dura trecerea la fabricarea industrială a dinților, dar știm, tot de la minister, că acum șapte ani s-au făcut demersuri pentru concentrarea producției de materiale stomatologice într-o singură unitate în cadrul industriei chimice, dar nici până astăzi nu se știe exact cum și de ce nu avem o asemenea întreprindere care să lucreze sub control medical și cu mijloace moderne corespunzătoare nivelului la care s-a ridicat în acești ani stomatologia românească.

ÎN LOC DE CONCLUZII

Ancheta noastră a sesizat o parte din lipsurile serioase existente în domeniul asistenței stomatologice. Alte aspecte au fost relatate pe larg prin intermediul ziarelor, radioului și televiziunii. Pe temelul constatărilor de pe teren reiese nu numai necesitatea imperioasă, dar și posibilitatea practică de a se trece la măsuri imediate. Fără a face neapărat investiții speciale, ci prin acțiuni bine gândite, de ordin organizatoric, care să valorifice toate rezervele și capacitățile existente, se pot înlătura elementele de impas ivite în anumite compartiment-cheie ale asistenței stomatologice.

Solicitate de «Flacăra», un număr considerabil de cadre de specialitate și-au expus deschis păreriile susținându-le cu propuneri concrete între care pe primul plan figurează:

- folosirea tuturor rezervelor timpului de muncă al medicilor, tehnicienilor, asistentelor și surorilor;
- stimularea reală, concretă, a fiecăruia, după calitatea și cantitatea muncii prestate;
- folosirea deplină și riguroasă a tuturor instalațiilor;
- lichidarea metodelor de lucru meșteșugărești în laboratoarele de tehnică dentară;
- aprovizionarea ritmică cu materiale de bună calitate (medicul stomatolog poate lucra cu maximum

de randament numai dacă unitul său este dotat cu mic instrumentar de bună calitate, cu material abraziv corespunzător — freze, pietre, ace de canal, pietre diamantate etc.);

- reorganizarea sistemului de programări, asigurându-se accesul larg al pacienților la cabinetele și policlinicile de toate categoriile;
- reconsiderarea tuturor reglementărilor care constituie o frînă în organizarea acestui sector.

Toate acestea nu se pot realiza decît în condițiile unei activități organizate, sistematice, decît pe temelul unui control real și eficient, al unei îndrumări calificate.

Există la Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale un for cu o existență ciudată: Consiliul stomatologic. Din el fac parte doctorii cunoscuți, eminenți specialiști în materie. Dar consiliul este convocat extrem de rar și are un caracter strict consultativ.

«Ultima oară — ne-a mărturisit profesorul **E. Costa** — cînd, în stîrșit, a fost — după multă vreme — o ședință a consiliului pe țară, am fost de-a dreptul emoționat. M-am pregătit să ridic acolo probleme care-și așteaptă de mult rezolvarea, să ascult în privința aceasta păreri ale altor colegi de-ai mei. Dar nu s-a petrecut nimic din toate acestea. Fusesem convocați pur și simplu pentru discutarea unei tehnici operatorii».

Cine poate avea ceva împotriva unor asemenea dezbateri? Dar oare asta e unica atribuție a Consiliului stomatologic care și așa se întrunește extrem de rar?

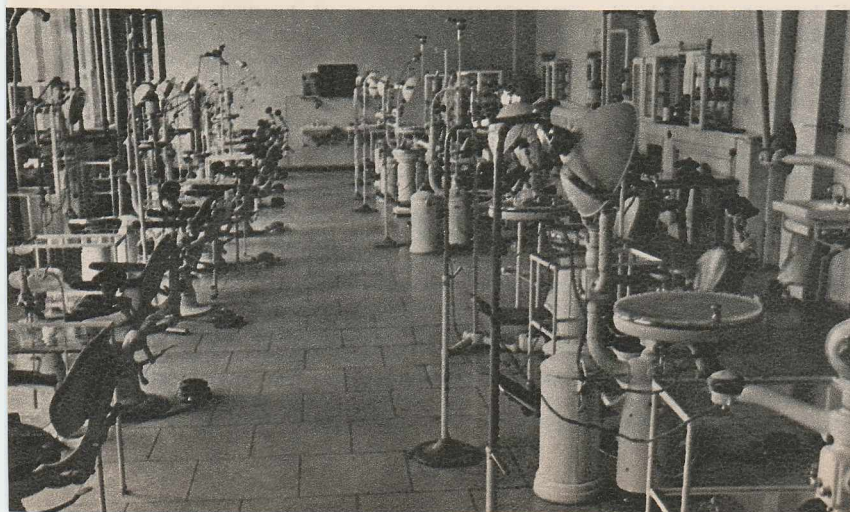
Întrebat, doctorul **Theodor Nicolau** de la minister ne asigură că, de fapt, consiliul lucrează prin biroul său. Fapt este totuși că acest organ consultativ nu este pus în situația de a aborda cu șanse de reușită cele mai arzătoare probleme ale asistenței stomatologice.

Mulți medici ne-au împărtășit părerea că se simte nevoia imperioasă a unui for tehnic în cadrul ministerului, care să conducă, să coordoneze și să controleze activitatea de asistență stomatologică pe țară. «Un asemenea organ este cu atît mai necesar — arată **dr. Ștefan Țiculescu** (policlinica «Colțea») — cu cît se știe că morbiditatea în materie de afecțiuni stomatologice este cea mai ridicată în raport cu celelalte imbolnăviri ale organismului».

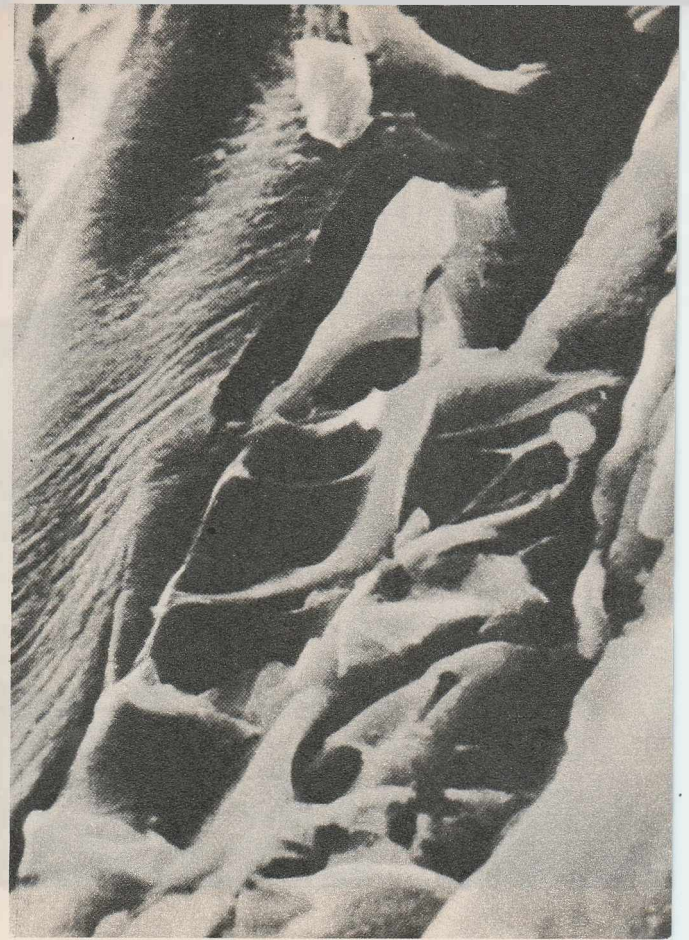
În fața acestui for (poate o direcție a stomatologiei) ar trebui să fie puse spre discuție și rezolvare atît problemele de perspectivă ale stomatologiei cît și cele care se cer rezolvate imediat.

Fără îndoială, nu este vorba doar de sporirea numărului de medici și tehnicieni. Trebuie să se ajungă totodată și la scăderea numărului de bolnavi. Este, de pildă, absolut necesară îmbunătățirea rețelei de stomatologie infantilă. Copiii sint cetățenii de mîine. Nu este însă o necesitate fatală ca ei să devină și pacienții de mîine ai dentiștilor. Aici e vorba, desigur, de educație, dar și de o acțiune profilactică organizată pe scară națională. Astăzi încă, puterea noastră stă într-un fel în medicii noștri stomatologi. N-ar fi de loc exclus (și mai ales n-ar fi de loc rău!) dacă urmașii noștri ar putea susține că puterea le stă în proprii lor dinți...

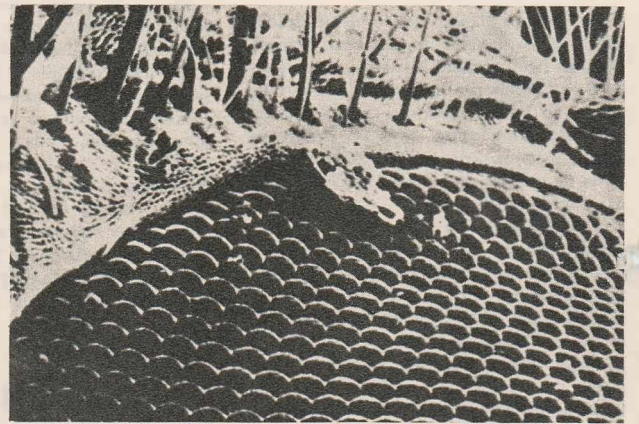
Una din sălile Facultății de stomatologie. Cite fotolii «Dentior» stau nefolosite aici și în alte părți în fiecare după-amiază?

Dimineața la ora cafelei? Nu, în ceașca aceasta se pregătește pasta din care se confecționează... dinți. Cam primitiv, dar așa se lucrează la întreprinderea «Victoria».

Falduri-falduri de catifea... De fapt — cărbune!

O ultramodernă sală de spectacole străjuită — în chip inexplicabil — de o fantastică vegetație luxuriantă? Nu! Ochiul unei muște.

Acest tun «sui-generis» este de fapt un banal ac de injecție. Efectele uimitoare ale Stereoscanului și vastele utilizări științifice ce i se întrevăd se datoresc nu atât capacității de mărire (nici una din fotografiile reproduse în aceste pagini nu comportă mărimi superioare limitei de 1 la 10 000), ci capacității sale de a reda relieful obiectelor.

INVIZIBILUL

**după 19 ani
de lucru intens
a fost pusă
la punct
o nouă și
revoluționară
tehnică
microscopică:
STEREOSCAN**

Omul este obișnuit să vadă lumea cu doi ochi și dintr-o perspectivă care corespunde unei înălțimi de 1,5 pînă la 1,75 metri deasupra solului. În aceste condiții el recunoaște ușor și sigur forma obiectelor.

Dar ochiul liber nu este în stare să deosebească amănunte sub cinci sutimi de milimetru. Inventarea lupei și apoi a microscopului au permis să se împingă această limită pînă la o miime de milimetru. Prețul plătit vreme îndelungată pentru acest progres a fost renunțarea la perspectiva binoculară, la privirea spațială cu amîndoi ochi. Mai mult, în microscop nu numai că se privea cu un singur ochi, dar obiectele mai trebuiau să fie tăiate cu microtomul în foije subțiri, transparente la lumină și care trebuiau privite perpendicular pe suprafața lor.

Microscopul obișnuit, prin urmare, înfățișează amănuntele unei lumi tăiate în felii și privite din perspectiva... uliului. În aceste condiții nu totdeauna este ușor să-ți dai seama la ce anume corespunde în realitate

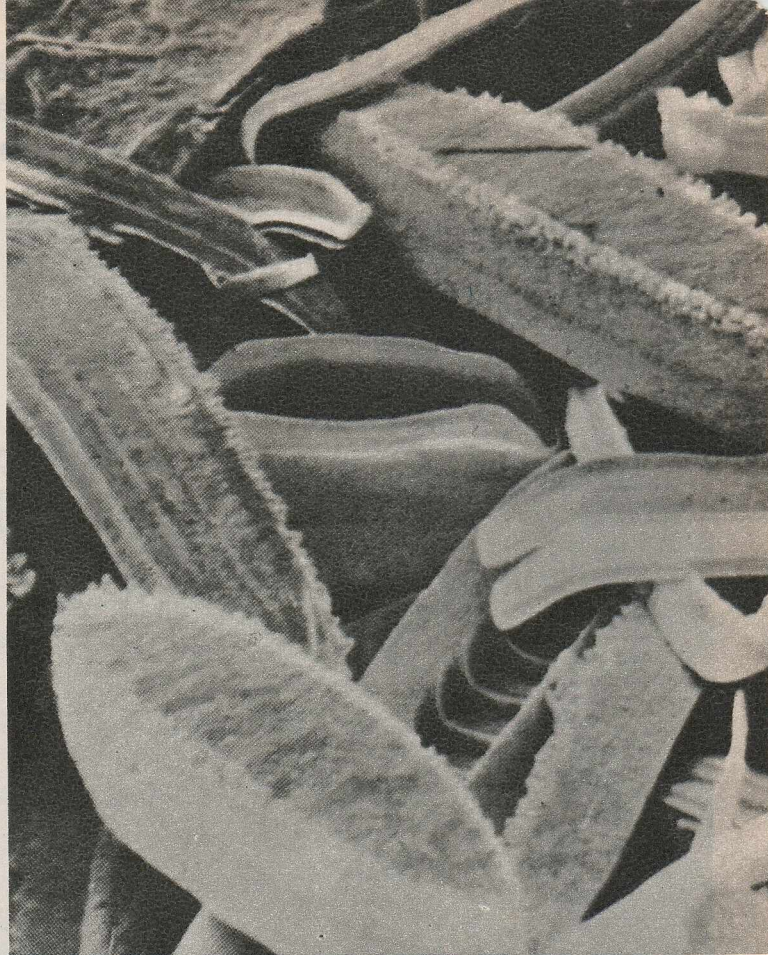
imaginea care ți se prezintă. Lucrurile se petrec la fel ca atunci cînd privești de la mare înălțime, din avion, suprafața pămîntului sau cînd examinezi o hartă fără cote, linii de nivel și semne explicative.

Abia după dezvoltarea și perfecționarea microscopului clasic s-a realizat microscopul binocular, cu două obiective separate. Renunțînd la performanțe foarte ridicate, acest microscop dă o perspectivă binoculară familiară omului. Pe folosirea sa se bazează astăzi operațiile delicate efectuate la micromanipulator de către muncitorii din industria dispozitivelor semiconductoare și a microcircuitelor, de către biologi în cercetarea microorganismelor sau de către chirurghi în operațiile pe ochi și pe creier.

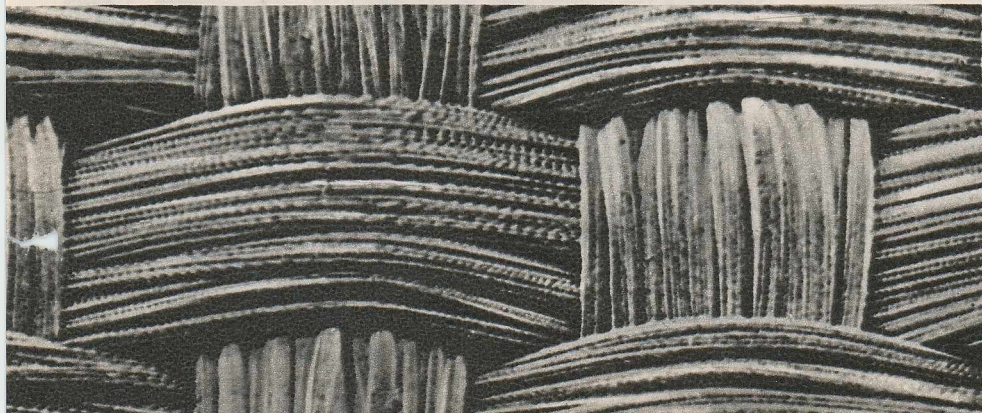
Descoperirea și perfecționarea microscopului electronic a urmat o linie de evoluție similară. Limita de rezoluție a amănuntelor a fost împinsă pînă sub o milionime de milimetru, dar lumea infinitului mic apărea tăiată în felii încă mai subțiri, de cel mult cîteva

Detaliu din țesătura unui... șorț.

Frunzele acestea care par să plutească pe apa unui lac reprezintă de fapt o diatomee, plantă acvatică unicelulară.

Mărirea în relief doar de 105 ori redă acest aspect neașteptat al unei fibre sintetice.

Ați recunoscut, oare, în această fotografie o banală țesătură de bumbac spălată?

...ÎN RELIEF

sutimi de miimi de milimetru grosime, și lipsite de orice perspectivă. S-a încercat să se privească suprafețele razant, din «perspectiva broaștei»; s-au folosit cu succes tehnici de umbrire, imitând creșterea efectului de plasticitate a aspectului pământului văzut din avion pe înserat, când umbrele lungi accentuează detaliile. Totuși adâncimea cîmpului de vedere rămînea foarte redusă.

Cu toate aceste dezavantaje, microscopia electronică a pătruns pe scară largă în institutele de cercetări și în industrie, permițînd obținerea unor rezultate foarte importante în fizică, metalurgie, biologie etc. În țara noastră se folosesc astăzi multe zeci de astfel de instrumente. De aceea orice îmbunătățire adusă microscopului electronic este privită cu mare interes de cercurile științifice și de tehnicieni.

Recent, adică abia după cam trei decenii de la inventarea microscopului electronic, un colectiv de specialiști englezi de la Universitatea din Cambridge, de sub

conducerea profesorului Oatley, reluînd o idee a unuia din pionierii microscopului electronic, Manfred von Ardenne, au reușit să creeze prototipul unui instrument «Stereoscan», care «privește» obiectele nepreparate, netăiate în felii și dă imagini de foarte bună calitate, evocînd o fotografie obișnuită, dar mult mărită, a acelor obiecte. Cîteva din aceste fotografii spectaculoase reproduse în paginile de față vor trezi desigur interesul cititorilor.

Tehnica pentru obținerea imaginilor în microscopul denumit «Stereoscan» se bazează pe combinarea tehnicii microscopiei electronice cu aceea a explorării successive a obiectului prin măturarea rapidă a suprafeței sale (baleiaj, în engleză «scanning») cu un fascicul îngust de electroni. Acest principiu este folosit astăzi pe scară largă în televiziune.

Fasciculul de electroni «primari» lovește rînd pe rînd diferitele regiuni ale obiectului și scoate din el un număr mai mare sau mai mic de electroni lenți «secun-

dari». Aceștia din urmă sînt colectați, iar numărul lor este sporit cu ajutorul unui amplificator electronic, pentru a da apoi un semnal mai puternic sau mai slab care se transmite, amplificat, unui tub de televiziune. Unui semnal mai puternic îi corespunde o intensificare a fasciculului electronic care mătură ecranul tubului de televiziune și invers. Dacă baleiajul fasciculului care mătură obiectul este exact sincronizat cu baleiajul fasciculului care mătură ecranul tubului de televiziune, se obține pe acesta din urmă imaginea de mii de ori mărită a obiectului.

Dificultățile întîmpinate în realizarea prototipului «Stereoscan» au fost enorme; lucrările au durat 19 ani. Dar această realizare înseamnă un nou pas în direcția cunoașterii infinitului mic.

Doctor-docent Radu GRIGOROVICI
membru corespondent al Academiei

Doi ziariști români, vizitînd la date diferite Tunisia, împărtășesc în aceste pagini cititorilor noștri impresiile lor.

Aspect din centrul Tunisului.

secvențe tunisiene

de D. SZILÁGYI

Întinderea nesfîrșită de apă, trezită din nemișcare, a pornit să ne ofere «explicații» la capitolul înscris în codul marinăresc drept «mare agitată». M-am convins că Mediterana predă această lecție cu o remarcabilă măiestrie pedagogică: de la simplu la complex.

Forțe tainice biciuiesc din adîncuri marea. Din valuri răsar coamele albe de spumă ale unor uriași armăsari în goană; se scufundă, apoi iarăși reapar. Asistăm parcă la zbaterea disperată a unei herghelii urmărite de o haită de lupi. Miliarde de particule de apă sărată învăluie bordul ca un nor de fum, însoțite de ecoul persistent al valurilor.

■ MEDITERANA SE DISTREAZĂ ■ CÎT MAI AVEM PÎNĂ LA SOSIRE?

...Mediterană își încearcă puterile. Dintr-o insulă plutitoare, confortabilă și sigură în aparență, vaporul a devenit un obiect neputincios; marea se distrează cu noi după voie.

Orele trec în șir. Pe buze și în nări simt un iz de sare, de alge. Stînd pe

punte, hainele mi s-au udat. Secundul vasului mă încurajează:

— Nu fiți alarmat, «asta» nu e o adevărată furtună. Nu, nu. Furtuna adevărată e altceva...

Constat deodată că lingă mine, ținîndu-se bine de o bară de siguranță, s-a instalat un călător cu chef de vorbă.

— Ce părere aveți, Tunisul este un oraș frumos? — mi se adresează amicul de suferință, subit preocupat de frumu-

sețile punctului terminus al călătoriei noastre.

Îi mărturisesc că mă aflu și eu la prima mea vizită în acest oraș, dar sînt convins că nu voi fi dezamăgit de ceea ce voi vedea acolo.

— Dar... cît mai avem oare pînă la sosire? — aud următoarea întrebare, subliniată de un geamăt înciudat.

Asta era deci: cînd ancorăm? Probabil, cu cît vom sosi mai repede, cu atît

orașul o să-i pară mai frumos. Așa e firea omului.

S-au ivit zorile. La orizont soarele ridică o geană somnoroasă și un fascicul de lumină ne oferă bucuria de a constata că ne apropiem de coastă. Buna-dispoziție ne recucerește ca prin farmec. Parcă și tangajul a mai slăbit. Bordul este inundat de călători.

■ ALB ȘI ALBASTRU ■ BAZARURILE — VITRINE ALE UNEI ARTE MILENARE

Prima impresie ce te izbește contemplând în zori de zi panorama Tunisului este predominată de două culori. De dominația netă a unui alb imaculat și a unui azuriu cristalin. Prima culoare este adusă în acest tablou de clădirile de pe străzile centrale, construite din piatră albă. Iar cerul le oferă drept fundal copula sa albastră.

A doua impresie: Tunisul, capitala Republicii Tunisia, poartă și el caracteristicile generale ale marilor așezări de pe coasta nordică a Africii: contrastul dintre orașul vechi, arab, și orașul nou, modern, foarte european, cu cartiere ale instituțiilor guvernamentale, firme străine și hoteluri de lux în clădiri ultramoderne. Lipsește parcă totuși ostentativa avalanșă a reclamelor siciltoare, puhoiul de mașini americane. Orașul în ansamblu îți sugerează o anume rețineră, refuzând parcă să se lase doborât de febra goanei nemiloase după bani. Tunisul îmi face impresia unui oraș relativ liniștit, cu un ritm de viață mai ponderat, ceea ce oferă o trăsătură aparte fizionomiei sale.

Pomenisem de acea caracteristică generală a orașelor nord-africane, sintetizată de obicei în cuvintele oraș vechi-oraș nou, tradițional-modern sau înapoiere-civilizație.

În partea veche a Tunisului, Medina, străduțele întortocheate, cu case zidite pe versantul munților, sînt departe de suflul înnoitor al eforturilor pentru modernizarea vieții. Aici, în ne-nărate mici ateliere, din mâinile iscusite ale meșteșugarilor ies podoaabe mi-

nunate de argint, aur și aramă, admirabile vase de lut, împletituri din iarbă și mai ales covoare, vestitele covoare tunisiene cu desene bicolore. Tot aici se cîrlesc lucrurile de îmbrăcăminte, se repară încălțămintea chiar sub ochii clientului care așteaptă să fie servit. În nelipsitele bazaruri — sukuri — te întîmpină cu adevărat Orientul, cu farmecul său de vitrină a artei milenare a artizanatului, cu o atmosferă care te ajută să străpungi cu ochii minții câteva secole din istoria acestor pămînturi. Majoritatea obiectelor oferite spre vânzare nu se deosebesc cu nimic de exponatele văzute la muzee: covoarele, țesăturile, împletiturile, vasele de lut, pieșele de argint și aur pe care le-am admirat aici au fost create cu procedee folosite și acum 500 de ani.

De pe piața tunisiană lipsește totuși un articol tradițional. Un articol denumit în Tunisia «assaba». Vălul musulman. Simbol al jugului milenar al femeii.

Assaba a fost șters de pe lista «accesoriilor» vestimentare ale femeii din Tunis — chiar dacă, extrem de rar, mai întîlnești pe străzile orașului câte o femeie cu fața acoperită. Am văzut, de pildă, pe un bulevard central o femeie elegantă, îmbrăcată după ultima modă pariziană, cu fața acoperită de un văl. Ce-i drept, nu era vorba de assaba ci de o voaletă de tul roz, suficient de transparentă pentru a oferi privirilor o față ovală, oacheșă. Așa transformă dorința de a place, sau poate setea de răzbunare a femeii, simbolul înjosirii într-un atribut al cochetăriei. Cred că un asemenea amănunt echivalează pe aceste locuri cu o bătălie cîștigată. Să ne gîndim că pînă acum cîțiva ani fața femeii din Tunis nu era văzută decît de soțul ei și că ea făcea o singură plimbare în cursul întregii sale vieți — din casa părintească, în haremul bărbatului.

■ JALOANELE PROGRESULUI ■ ÎNCOTRO SE ÎNDREAPTĂ TUNISIA?

Am stat de vorbă cu guvernatorul unei mari bănci tunisiene. Relatările

sale caută să ne familiarizeze cu viața economică a țării.

În clipa cuceririi independenței, Tunisia oferea imaginea clasică a unei țări agricole slab dezvoltate, cu puternice rămășițe feudale, în care toate pozițiile-cheie se aflau în mîna capitalului străin. Din porturile Tunisiei au pornit secole în șir pe drumurile fără de pulbere ale mărilor doar transporturi de griu, vin, măslină, ulei de măslină, portocale, banane, curmale și cantități imense din scoarța arborilor de plută, situînd țara printre marii furnizori ai pieței mondiale cu asemenea mărfuri. Se importa în schimb tot ceea ce se înscrisa în afara sferei produselor agricole. Industria era reprezentată în economia țării de întreprinderi mici, primitive (de pildă, 2 000 de «kuzine» pentru producerea uleiului de măslină, dintre care doar în 700 existau mașini), care prelucrau produ-

sele agricole. În țară mai existau două întreprinderi pentru îngreșăminte chimice, două fabrici de ciment, câteva fabricuțe de cărămidă și țiglă. Acest tablou era completat de o industrie manufacturieră dezvoltată, cu tradiție seculară și renume în domeniul ceramicii și țesăturii de covoare.

În cursul anilor care au trecut de la cucerirea independenței, poporul Tunisiei a depus mari eforturi pentru lichidarea rămîinerii în urmă, pentru dezvoltarea economică și culturală a țării. Azi, după zece ani și ceva de la acest eveniment, jaloanele evoluției acestei țări pe calea progresului au fost puse.

Primul și cel mai important se cheamă INDUSTRIE. Comorile din adîncurile pămîntului țării — minereu de fier, plumb, cupru, zăcămintele petrolifere — încep să fie valorificate. S-au ridicat în acest răstimp un mare furnal, un com-

Două generații, o etapă parcursă pe drumul progresului.

Aici totul vorbește despre trecuta glorie a Cartaginei.

plex industrial cu o uzină metalurgică, întreprinderi de industrie chimică și mecanică, de construcții navale și linii de asamblare. La Bizerta s-a construit o rafinărie de petrol, iar la Beja o fabrică de zahăr. În 1966 în Tunis a intrat în funcțiune o fabrică de bujii pentru motoare de automobile, tractoare, nave.

Toate aceste înfăptuiri au prins viață pe baza unor planuri de dezvoltare a economiei naționale, în care procentul participării investițiilor străine scade paralel cu sporirea celor autohtone. Și încă o caracteristică a acestei dezvoltări: creșterea sectorului de stat în economia Republicii Tunisia.

Jaloanele care atestă mersul înainte al Tunisiei indică direcția unui progres clar: se creează o industrie modernă, se modernizează agricultura.

■ PRINTRE RUINE ■ CE ÎȘI AMINTEȘTE MAREA

La numai 17 km de Tunis se află locurile pe care s-a născut, a înflorit și a pierit una dintre cele mai puternice cetăți ale lumii antice — Cartagina. Drumul pînă acolo se strecoară printre lacuri — altădată lagune marine. În stuful și lăstărișul de pe malurile lor își au cea de-a doua patrie rațele «noastre» sălbatice, care ne părăsesc o dată cu sosirea toamnei, pornind spre aceste țări calde.

Sub un soare arzător rătăcesc prin labirintul ruinelor Cartaginei felii de

(Continuare în pag. 18)

micul prinț la cartagina

de Cristian POIȘTEANU

ziduri, fragmente de coloane, trepte. Este tot ce a mai rămas din templele, amfiteatrele și termele marii cetăți. Spre marea supărare a arheologilor, săpăturile se cam opresc aici. Motivul? Pe cea mai mare parte a pământurilor pe care înflorise cândva mindra cetate se întinde astăzi o suburbie a Tunisului.

De aici, unde ne aflăm, marea nu se vede. Se aude în schimb murmurul ei continuu. Sîntem la numai 60 de metri de valurile albastre care asaltează fără întrerupere coasta. Cartagina și Mediterana — două noțiuni care nu se pot despărți. Marea își amintește încă de vremea cînd fenicienii au ridicat zidurile acestui oraș, denumindu-l Kart-Hadost, adică Orașul Nou. Pe atunci, în secolele IX-VIII î.e.n., a înflorit Cartagina, faimoasă pentru navigatorii săi pricepuți, care încă la sfîrșitul secolului al VII-lea î.e.n. au făcut ocolul continentului african și după trei ani încheiați s-au reîntors prin Coloanele lui Melkart (Gibraltarul de astăzi), străbătînd deci o parte din itinerarul celebrului Vasco da Gama cu peste 2000 de ani înaintea lui. Un amănunt demn de menționat: cu toate că oștile Romei au trecut cetatea prin foc și sabie, printr-un ordin imperial sever s-a păstrat vestita operă teoretică a marelui învățat cartaginez Magon despre plantațiile de mare rodnicie ale cetății, vestite prin organizarea lor — o lucrare de certă valoare științifică, tradusă apoi din ordinul Senatului roman în limba latină spre folosul oamenilor de pe teritoriile Imperiului roman.

Ascultînd cuvintele ghidului despre faptele de vitejie ale oștilor lui Hanibal, reamintindu-mi gloria de altădată a Cartaginei, mă gîndeam la noul ce se naște inevitabil pe pămîntul Tunisiei — atît de zbuciumat de furtunile mileniilor trecute. Mă gîndeam la faptele de muncă din istoria contemporană a Republicii Tunisia, fapte care se nasc cu eforturi și sacrificii, fapte care atestă voința și hotărîrea unui popor de a pași pe drumul fără de sfîrșit al progresului uman.

Într-unul din cartierele vechi ale Tunisului.

Mai țineți minte rugămîntea inspiratului poet al acelor pagini ale frumuseților sahariene, Antoine de Saint Exupéry? «...dacă într-o zi veți călători prin Africa, prin deșert (...), dacă vine la voi un băiețel, dacă rîde, dacă are păr de aur, dacă nu răspunde cînd este întrebat, veți ghici cine este. Fiți buni atunci! Nu mă lăsați atît de intristat. Scrieți-mi deîndată că s-a înapoiat...»

Era micul prinț.

S-a ivit parcă din valul mării, așa cum odinioară se topise în umbra întipărită pe nisip. M-a luat de mină, plimbîndu-mă printre ruine ale ruinelor.

Cartagina. Nimic înfricoșător la azul numelui care în Senatul roman răscolea și dezlănțuia acum două milenii patimile războaielor punice. A fost puternică și înfloritoare vechea Cartagină pînă cînd, în sfîrșit, Scipio a reușit s-o nimicească. Dar Roma și-a reclădit propria Cartagină, aproape un secol după anii cînd legiunile romane înaintau în Dacia Felix. Cartagina devine capitala provinciei romane Africa.

Patru rînduri de civilizații s-au mai îngemănat pe aceste meleaguri pînă ce Cartagina să ajungă astăzi lăcașul unui vast muzeu național tunisian. Ecolul cetății romane a pierdut între timp orice sunet belic, rămînînd doar rezonanțele latinătății pe care le poate re-deștepta oricîruia dintre noi o Via ale cărei rare lespezi se ivesc între nisipuri, o frîntură din coloana unui Capitoliu în ale cărui colțuri se împletesc vînturile fierbinți dinspre pustiu cu adierile venite de pe mare, cîteva terme (ale lui Antoniu), și acum încă aproape intacte.

Ruine ale ruinelor. Și totuși sentimentul cetății, atît de propriu romanilor, nu a dispărut. Poate părea paradoxal, dar acest sentiment transpare cînd te afli pe promontoriul Cartaginei suspendat între albastrul mediteranean și plafonul de pastel al cerului, mult mai mult decît, să spunem, în fața brutalei apariții a Colosseumului de la El Djem — erupție grandioasă a prezenței romane între dunele Africii, putînd să treacă cu ușurință, prin dimensiunile sale, drept originalul de pe malul Tiburului.

Și, deși peste puțin timp la El Djem vor începe spectacolele «Sunet și lumină», poveștile istoriei vor tulbura totuși mai mult la Cartagina.

Dar micul prinț nu m-a oprit doar pentru a contempla gloriei trecute prin aceste locuri. Traversînd cei cîțiva kilometri ai lizeizilor de mandari, lămii și portocali, prilej pentru a medita la noile geografii economice și sociale, la noile constanțe umane care se împlinesc în cuprinsul Tunisiei, micul prinț m-a condus la Hammamet, în apropierea căruia Cezar acosta acum aproape 2000 de ani.

Dacă Salammbô cunoaște apropiata Cartagină drept pămînt natal, Hammamet este revendicat ca loc unde și-au plămuit eroii Bernanos și Gide, Maupassant și Martin du Gard, Duhamel, Montherlant, Simone de Beauvoir și atîția și atîția dintre maeștrii literaturii franceze.

Dar Hammamet înseamnă astăzi ceva mai ales pentru anii de cînd Tunisia a redevenit independentă.

Acel ceva este Centrul cultural internațional, care propulsează de cîțiva ani o inițiativă de vehiculare a ideilor artei contemporane. Învecinat cu plaja, în mijlocul unui parc de o rară frumusețe, în apropierea unei odihnitoare Case de creație internațională a scriitorilor, teatrul circular inaugurat acum doi ani a și cunoscut două performanțe. Un excelent Othello în limba arabă și îndrăznețele inovații ale baletului secolului XX, semnat de Maurice Béjart. Dacă adăugăm o reuniune experimentală a oamenilor de teatru (Roger Planchon, Peter Brook, John Littlewood, Di Basio, Jan Kott), o suită de concerte pentru pian date de Samson François, reprezentațiile unei trupe Flamenco, am consemnat un repertoriu propriu unui centru cultural cu adevărat internațional. Directorul său, Chlioui Naceur, și-a mărturisit speranța de a putea vedea într-un viitor apropiat și un ansamblu românesc în amfiteatrul de la Hammamet.

Între Cartagina și Hammamet distanțele se pierd înghițite de cadențele unei istorii care aici și acum afirmă cultura tunisiană în ritmuri contemporane. Fie că este beduin al îndepărtatelor crînguri de smochini din Sahara, fie că adună roadele măslinilor lingă țarm, fie că surprinde tehnica sondelor de petrol sau deapănă firul țesăturilor la Kairouan, acest om al Tunisiei de astăzi ridică fruntea cu demnitatea și conștiința unei națiuni libere.

Acest om al Tunisiei de astăzi — foarte tînr — își dăruiește întreaga energie și entuziasmul unui viitor căruia îi prefugurează de pe acum contururile.

Deși putea să se petreacă oriunde pe solul Africii de Nord — atît de binecunoscut lui Saint Exupéry — apariția micului prinț la porțile tunisiene ale deșertului mi-a vestit o dimensiune extrem de importantă a țării în care m-am aflat în luna începutului de an. Tineretea

Tunisiei nu este o simplă figură de stil, ci o realitate predominantă. Peste un sfert din populație nu a împlinit încă 20 de ani. Este o dimensiune frapantă în împrejurările unei țări care a pornit în multe domenii ale dezvoltării sale economice și culturale de la un prag minim.

...Gabès. Decor presaharian. În fața hotelului Oasis ești invitat cu stăruință să cumperi blana unui adevărat staroste al berbecilor. Regretăm, dar sîntem grăbiți. După o scurtă odihnă, ne întîlnim cu vicegubernatorul regiunii. Energia și siguranța cu care ne vorbește se îmbină cu deosebita competență pe care o arată atunci cînd ne prezintă la fața locului diferite sectoare ale activității guvernămîntului. Problemele turismului, ale construcțiilor de locuințe, ale dezvoltării artizanatului, ale școlarizării, ale stabilizării familiilor nomade pe teritoriul oazei, ale pregătirilor pentru inaugurarea unui centru de mașini agricole au fost doar cîteva dintre subiectele discutate în cursul acelei după-amieze cu un om a cărui înfățișare plăcută — impresionînd prin forță și entuziasm — era întregită de o deosebită cunoaștere a activităților pe care era însărcinat să le coordoneze.

La un moment dat vicegubernatorul din Gabès ne-a invitat să ne deplasăm la o cooperativă agricolă aflată nu departe de localitate. Oprindu-ne în cîmpurile cooperativei am admirat marea tenacitate și iscusința țaranilor tunisieni care cultivau legume într-un sol lipsit deseori de umiditate. Ingeniozitatea și hărnicia cultivatorilor de legume lingă Gabès au dat de pe acum roade, intrucît faima gospodăriei lor se adaugă bunelor rezultate din domeniul creșterii vitelor.

O înserare de cleștar ne-a găsit într-o animată discuție cu președintele gospodăriei și cu cîțiva agricultori care voiau să știe cît mai multe despre sistemul de cultivare a pămîntului și despre organizarea agriculturii românești.

În drumul de înapoiere ne-am abătut la oaza de la Metuia. Aici ne-am aflat în fața unui spectacol ciudat. Sute de palmieri smulși din pămînt, cu rădăcinile încă proaspete, ofereau privescerea unui mic asalt al naturii. Vicegubernatorul ne-a explicat despre ce este vorba. O mare parte dintre puținele pămînturi cultivabile ale Tunisiei suferă datorită ravagiilor produse de palmierii paraziți. Guvernul tunisian a inițiat o importantă campanie pentru defrișarea acestor suprafețe și plantarea de arbori productivi. Începutul fusese făcut în urmă cu cîteva zile pe teritoriul oazei de la Metuia.

Înainte de a ne despărți am mai asistat la o lecție ținută la autobaza din Gabès pentru lucrătorii nealfabetizați. Bătălia pentru alfabetizare cunoaște în Tunisia ultimele etape, ea urmînd să se încheie anul viitor.

Vor fi fost extrem de mulți acei care înaintea mea au recunoscut farul solidarității aprins de Saint Exupéry pentru oamenii pămîntului saharian. Lumina lui dănuie prin mereu noi și noi făclii ale culturii, care vor împinzi într-o bună zi deșertul.

Dacă mergeți la Cartagina, căutați-l neapărat pe micul prinț. El vă va însoți peste tot și vă va povesti despre oaze, cetăți, responsabilități și oameni. Și poate, la rîndul vostru, îmi veți scrie.

SCURT ȘI CUPRINZĂTOR...

● În Uniunea Sovietică se celebrează în medie 230 căsătorii pe oră. Lunile de vîrf: noiembrie, decembrie, ianuarie.

● Ochelari pentru adormit — un aparat (construit de o firmă vest-germană) care prin impulsuri electrice slabe, transmise prin intermediul unor electrozi fixați pe pleoape și craniu, vine în ajutorul suferinzilor de insomnii rebele.

● La Lancaster, Pennsylvania, s-a deschis un magazin tip secolul XXI — sută la sută automatizat. Așezat într-un fotoliu ești purtat pe un covor rulant și, după ce carnetul de cont îți este examinat de o mașină electronică, televizor în culori îți prezintă sortimentele produsului căutat. La ieșire, articolele alese te așteaptă gata ambalate.

● Manechine-roboti, alimentate cu curent electric, au apărut în vitrinele unui magazin londonez. Pot funcționa pînă la 15 ore pe zi, pășesc grațios, piruetează, fac scurte opriri, întocmai profesioniștilor în carne și oase.

● În Japonia se va construi un tunel subacvatic între insulele Hokkaido și Honshu. Lungimea lui va reprezenta aproximativ două treimi din cea a tunelului ce va traversa Canalul Minciei. Anul preconizat (deocamdată) pentru începerea ambelor construcții: 1975.

ȘI-A GĂSIT NAȘUL!

La Paris s-a pus în vânzare un soi de «umbrelă electrică» destinată să țină la distanță orice huligan tentat să acosteze o femeie singură.

În caz de nevoie, o simplă apăsare pe un buton discret și agresorul recepționează în plin o descărcare electrică de circa 100 de volți, ceea ce — fără a-i pune viața în pericol — îi taie pentru mult timp pofta de aventură.

cuvinte încrucișate

R U D E

ORIZONTAL: 1) Un soț în gura soacrei (pl.) — Fiul fiicei mele. 2) Clasic al literaturii noastre, autorul poeziei «O, mamă...» — Feciorul unchiului meu. 3) Ruda cea mai apropiată (pl.) — Ginerele bunicii mele — Nichel. 4) Punct cardinal — Autorul nuvelei «Întoarcerea

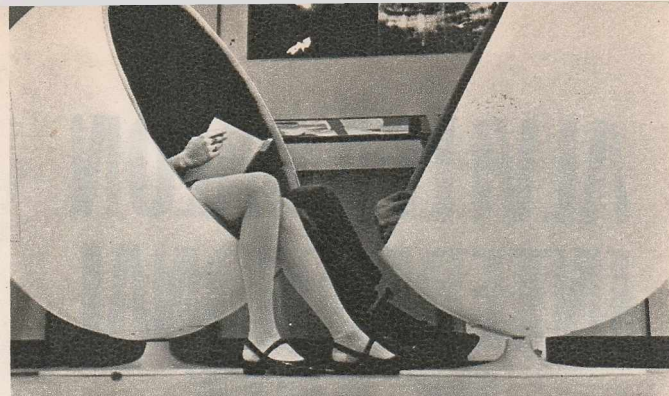
tatii din război». 5) La unison! — Familie, gospodărie — Neam, familie (fig.). 6) Și-au întemeiat familii — Metalul inelului de logodnă. 7) În tradiție! — Însușire a bunilor oratori. 8) Predat în școli — A brăzda — Orașel în Olanda. 9) Conjugat cu simț de răspundere, în mijlocul fa-

millei — Aici se găsește pupila. 10) Interjecție — Ceremonial — În vatră! 11) Însă — A compus operele «Elixirul dragostei», «Fiica regimentului» ș.a. 12) Păstrează amintirea nepieritoare povești de dragoste dintre Romeo și Julieta și a vrăjmășiei dintre familiile Montagu și Capulet — Vorbe de haz.

VERTICAL: 1) Bucurie... dublă, pentru părinți, bunici... — Autorul piesei «Trei surori». 2) Mama (arh.) — Intrare în temă! 3) Nici un om — Manifestare a afecțiunii. 4) Genial compozitor român, autorul suitei «Impresii din copilărie» — Merg la școală! — Pe portativ. 5) ...și tot acolo — Pătrunzător — Ucigașul tatălui lui Ștefan cel Mare. 6) Acesta — Anticameră — Diminutiv feminin. 7) Au spus «Da»!... 8) Lenuța, în familie — Fiul lui Dedal — Pușin zgomot... 9) Interjecție — Verighetă. 10) Proces verbal (abr.) — Poetă română, autoarea poeziei «Iartă-mă, frate» — Dumneata, familiar. 11) Fiica marelui Ștefan — Fotbalist român — Atmosferă (abr.). 12) Prefix — Se păstrează din tată în fiu.

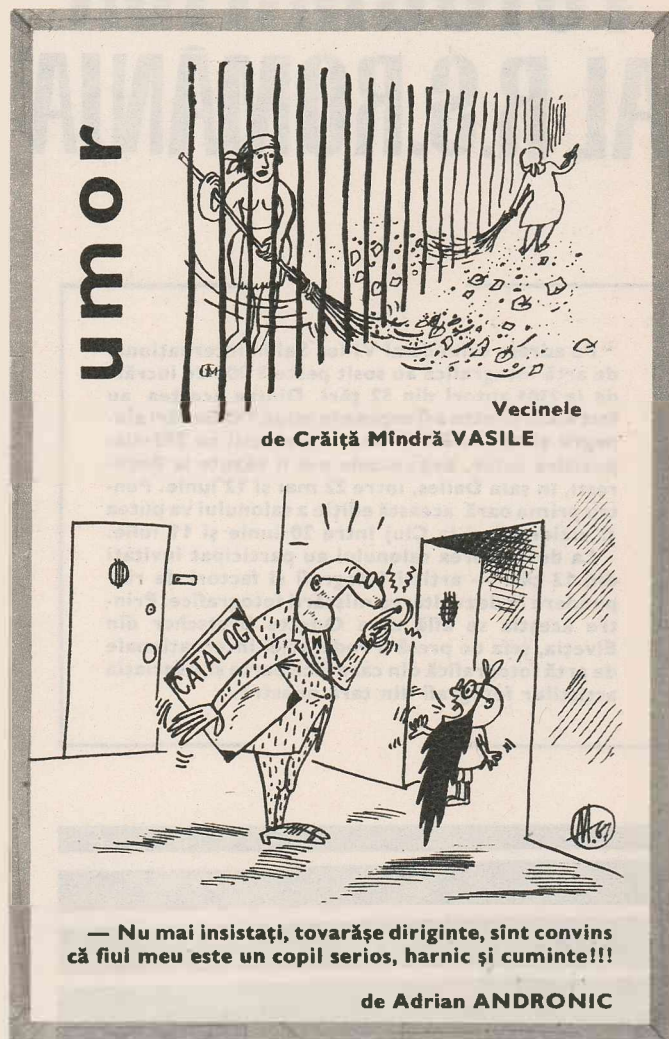
Ion PASCAL

Cuvinte rare: OUD.

COMOD ȘI DISCRET

Acestea au fost, pe semne, obiectivele urmărite de constructorul londonez al acestui nou model de fotoliu.

umor

Vecinele
de Crăiță Mîndră VASILE

— Nu mai insisti, tovarășe diriginte, sint convins că fiul meu este un copil serios, harnic și cuminte!!!

de Adrian ANDRONIC

ULTIMUL MODEL AL LUI PIERRE BONNARD

În afara amintirilor ei și a unor fotografii îngălbenite de vreme, Giselle Belleud, ultimul model și totodată eleva ilustrului pictor francez Pierre Bonnard, nu posedă decît o singură lucrare a maestrului — un portret care o reprezintă — pînă la care a declarat că ține atît de mult încît n-ar vinde-o pentru tot aurul din lume.

Giselle Belleud locuiește în prezent într-o casă modestă din Cannes — orașul în care acum zece ani a murit Bonnard. Iată în fața portretului pe care ea însăși i-l-a făcut lui Bonnard, în anul 1944.

ALVI-LEA SALON INTERNATIONAL DE ARTA FOTOGRAFICA AL R.S. ROMANIA

Pe adresa celui de-al VI-lea Salon internațional de artă fotografică au sosit peste 8 000 de lucrări de la 2301 autori din 52 țări. Dintre acestea au fost alese pentru a fi expuse în salon 785 lucrări alb-negru și color. Zilnic se fac proiecții cu 293 diapositive color. Exponatele pot fi văzute la București, în sala Dalles, între 22 mai și 12 iunie. Pentru prima oară această ediție a salonului va putea fi vizionată și la Cluj între 20 iunie și 11 iulie.

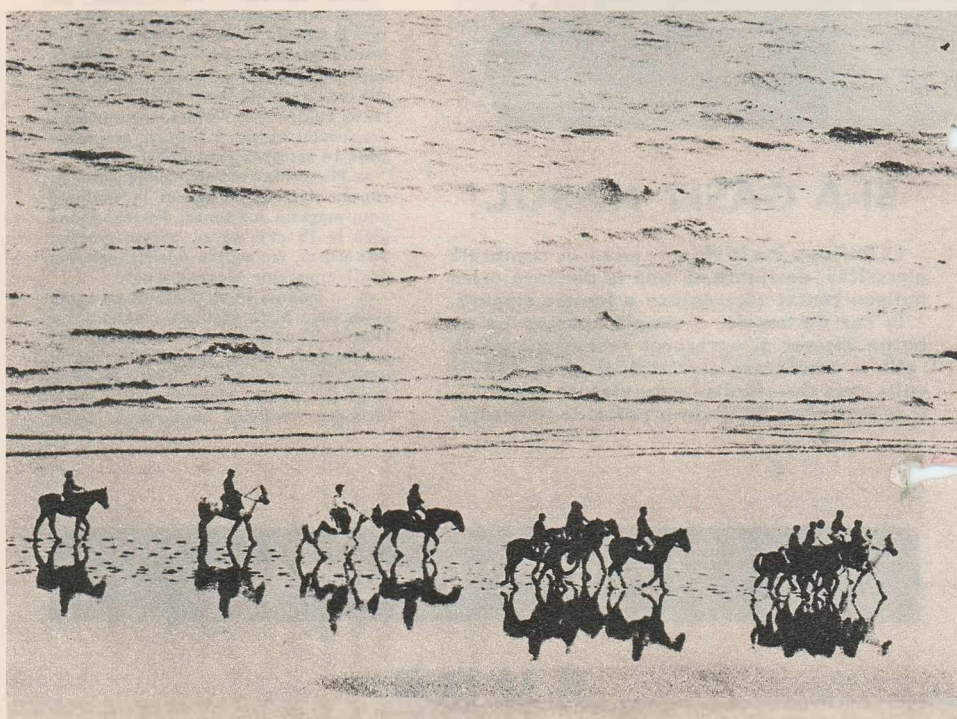
La deschiderea salonului au participat invitați din 12 țări — artiști fotografi și factori de răspundere în dezvoltarea mișcării fotografice. Printre aceștia se află d-na Odette Bretscher din Elveția, șefa de presă a Federației internaționale de artă fotografică din care face parte și Asociația artiștilor fotografi din țara noastră.

«FĂRĂ TITLU» — Wieslaw Zielinski (R.P. Polonă).

«SUPRAIMPRESIUNE» — Richard Camille (Franța).

«PE MALUL MĂRII» — Wodelet Aloyse (Belgia).

«RUGBY» — Edmund Höfer (R.S. România).

«HOTEL FRANCEZ» — dr. Raimo Gareis (R.F. a Germaniei).

◀ «SALTUL» — Hudec Iosef (R.S. Cehoslovacă).

«CLAR DE LUNĂ» — Cattaneo Mario (Italia). ▼

cursa cu obstacole...

Pentru sesiunea jubiliară a Pieței comune (care are loc la sfârșitul lunii mai la Roma) cele mai intense pregătiri au fost făcute nu de membrii ei, ci de Anglia. În ultimele șapte luni, premierul englez Wilson a efectuat un adevărat tur de forță pentru ca, la cea de-a 10-a aniversare a C.E.E., atmosfera să fie favorabilă cererii Londrei de a i se deschide porțile Pieței comune. Turneul de sondaj al lui Wilson în capitalele Europei occidentale — conceput ca o etapă finală într-o lungă «cursă cu obstacole» — s-a desfășurat cu cartea de vizită «europeană» a guvernului britanic, dar glasuri oficioase — și chiar oficiale — franceze au dat de înțeles că această carte de vizită nu pare convingătoare fără renunțarea la «relațiile speciale» anglo-americane. Londra a schițat unele gesturi care să se poată interpreta ca o tendință de renunțare la aceste relații, dar ele au rămas confuze. Ca atare — echivocă și reacția celor care își exprimaseră reticenta față de primirea Angliei în C.E.E. Totodată Wilson avea de înfruntat și opoziția din propriu-i partid. Criticând concepția «europeană» a guvernului, un grup important

de politicieni laburiști opune adeziunii Angliei la un bloc închis alternativă participării ei la o cooperare continentală largă, fără bariere discriminatorii. Într-o ședință de noapte a grupului parlamentar laburist, Wilson s-a răfuit cu criticii planului său, avertizându-i că în caz de menținere a poziției lor nu vor mai primi investitura partidului la viitoarele alegeri. În cele din urmă cunoscuta abilitate politică a lui Wilson, îmbinată cu o gamă întreagă de presiuni, a determinat, în Camera Comunelor, un vot favorabil intrării Angliei în C.E.E.

Cererea de aderare a fost formulată oficial și ceremonios. Dar, cu două săptămîni înainte de sesiunea jubiliară de la Roma, edificiul pregătirilor lui Wilson a fost puternic zguduit, dacă nu năruit de conferința de presă a președintelui Franței, Charles de Gaulle, care sublinia că obstacolele politice și economice «extrem demari» stau în calea eventualei aderări a Angliei la Piața comună.

Și astfel cursa cu obstacole trebuie reluată, poate, de la început.

Eugen POP

Una din numeroasele demonstrații împotriva aderării Angliei la Piața comună.

12 milioane volume

- corespondență din budapesta -

În orice anocimp al anului, în bibliotecile din capitala Ungariei socialiste e mare animație. Aici întâlnești cetățeni de diferite vârste care vin să împrumute cărți ori să consulte manuscrise sau tomuri rare. Biblioteca «Szabo Ervin», cea mai mare bibliotecă din țară, care satisface mai ales cerințele de literatură ale cititorilor, are un fond de peste 1 500 000 volume. Această

bibliotecă are în toate cartierele Budapestei sucursale — în număr de 43 — care pun la dispoziția cititorilor cărți de beletristică și de popularizare a științei. Cea mai importantă bibliotecă din Budapesta este biblioteca «Szecheny», care funcționează în aripa stîngă a Muzeului național. În rafturile acestei biblioteci se află 4 000 000 de titluri, din care aproape jumătate cărți.

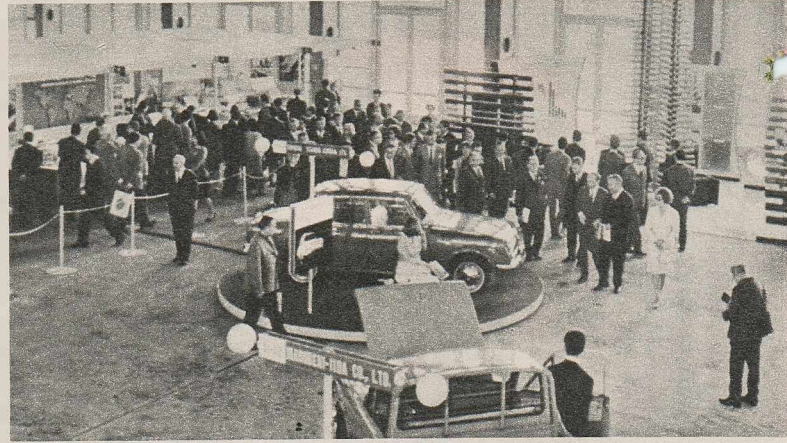
circa 300 000 manuscrise, iar restul — colecții de ziare și reviste, documente, note muzicale, microfilme etc. Aici se află, printre vechile hrisoave ungare, manuscrisele lui Liszt, Bartók și Haydn. Cea mai veche bibliotecă publică din Budapesta este biblioteca Universității «Eötvös Loránd», a cărei existență numără aproape 350 de ani. Fondul ei de cărți se ridică la peste 1 000 000 de volume. Este remarcabilă și Biblioteca Academiei de științe, pe lângă care funcționează secția cu cea mai bogată colecție orientalistă din Europa centrală. Printre cele mai valoroase lucrări de aci se numără atlasurile de arheologie orientală ale lui Ferenc Pulszky, codurile turcești colecționate de Aron Vamhey, manuscrisele tibetane, dicționarul și manualul de limbă tibetană ale lui Sándor Korosi-Csoma. În prezent, biblioteca dispune de peste 30 000 volume și aproape 2 000 manuscrise. La Budapesta funcționează și o bibliotecă

tehnică centrală, înființată în urmă cu aproape 80 de ani. Aici vin zilnic specialiști, ingineri, tehnicieni și muncitori să se documenteze în probleme de muncă sau să aflu noutăți tehnice care îi interesează. În ultimii ani la Budapesta a apărut un nou tip de bibliotecă — așa-zisa bibliotecă vorbitoare pentru cei care și-au pierdut vederea. Orbii care doresc să cunoască conținutul unor romane sau nuvele vin la biblioteca vorbitoare, unde împrumută benzile pe care au fost imprimate lucrările dorite sau le ascultă în sala de audiere. Astăzi, bibliotecile Budapestei au un fond de cărți de circa 12 000 000 volume, iar cititorii, în număr de peste 500 000, citesc într-un an aproximativ 11 000 000 cărți. La Budapesta mai funcționează, pe lângă fabrici și uzine, aproape 500 de biblioteci tehnice, dotate cu 1 500 000 cărți de specialitate.

A. POP

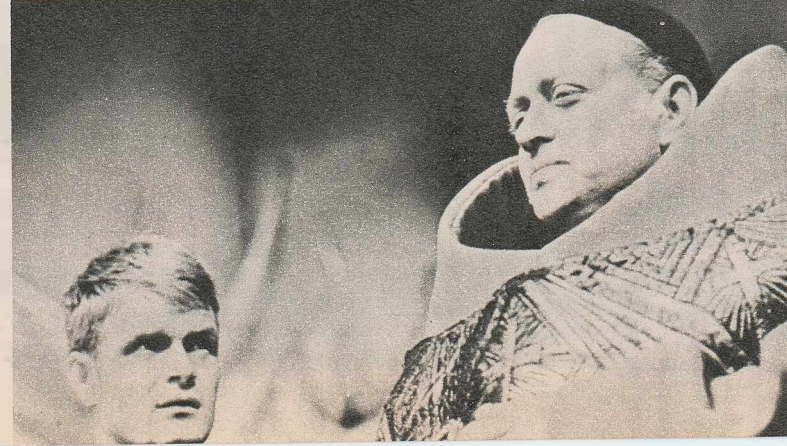

MILITARII NU SÎNT MILITARI... Imaginea vă este desigur familiară: doi militari americani împing brutal cu arma un prizonier vietnamez cu ochii legați. Fotografia nu a fost însă făcută pe străzile vreunei localități sud-vietnameze, ci în însăși capitala Statelor Unite ale Americii și chiar în fața Casei Albe. Militarii nu sînt militari, iar prizonierul nu e nici partizan vietnamez, nici prizonier. Sînt cetățeni ai Washingtonului care au ales această elocventă formă de protest împotriva războiului dus de Statele Unite în Vietnam, calificat recent de Walter Lippmann drept «cel mai nepopular din istoria Americii».

LA EXPOZIȚIA INDUSTRIALĂ JAPONEZĂ (în fotografie) deschisă în Pavilionul din Parcul Herăstrău sînt prezentate pe o suprafață de aproximativ 3 500 mp peste 10 000 de produse ale industriei constructoare de mașini, industriei siderurgice, chimice, industriei ușoare etc. Ilustrare vie a talentului și hărniciei poporului japonez, expoziția, organizată de către J.E.T.R.O. (Organizația japoneză de comerț exterior), își aduce aportul la o mai bună cunoaștere de către poporul român a progreselor realizate de economia japoneză, la dezvoltarea continuă a bunelor relații statornicite între cele două țări.

TURNUL TRUPEI TEATRULUI GERMAN DIN BERLIN — colectiv artistic de renume internațional — s-a bucurat la București de un binemeritat succes. În fotografie, un aspect din spectacolul cu «Nathan înțeleptul» de Lessing, în regia lui Friedo Solter; în rolul tînărului templier, Dieter Mann (stînga), iar în cel al patriarhului — H. Fischer.

Nu ezitați!

mia

ȘI CUMPĂRAȚI LA ORICE MAGAZIN DE SPECIALITATE

RULADE ȘI COZONACI

TOTDEAUNA PROASPEȚI

care conțin: ouă, zahăr, grăsimi, gem și jeleuri din fructe, stafide, mac, nuci, fructe confiate etc.